

တပ်မတော်ပညာရေးကျောင်း

တိုင်းရင်းဘာသာစာပေနှင့် စကားပြော

သင်တန်း

ရှမ်းဘာသာ

သင်ရိုး၊ နည်းလမ်း၊ နှင့် သင်ခန်းစာ

ရုပ်:ကာသာသင်ရိုးညွှန်းတမ်းနှင့် သင်ခန်းစာ၊ ၁၉၈၂-ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ၊ ပထမအကြိမ်၊ အုပ်ရေ ၁၀၀၀

- ထုတ်ဝေသူ** - ဗိုလ်မှူးဘဟိန်း၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်သူ့စစ်နှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေး
ညွှန်ကြားရေးမှူးရုံး၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ကင်းလွတ်ခွင့်အမှတ် (၇၉၇) အရ ထုတ်ဝေသည်။
- ခွဲနှိပ်သူ** - ဦးဘိုးဟန် မင်းထွန်းမိုးပုံနှိပ်တိုက် ၀၂၂၆၈၊ အမှတ်-၆၈၊ ၁၆၅-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ပုံနှိပ်
သည်။ (ကန့်သတ် တပ်မထော်ပညာရေးကျောင်း သင်စာန်းသုံးဖြစ်သည်။) အပုံး-မင်းထွန်းမိုး။

အမှတ် ၁

တပ်မတော်ပညာရေးကျောင်းတွင် ဖွင့်လှစ်သော တိုင်းရင်းနှင့် အိမ်နီးချင်း၊ နိုင်ငံခြား ဘာသာစာပေနှင့် စကားပြောသင်တန်းများကို ၁၉၆၈ ခုနှစ်မှ စတင်ဖွင့်လှစ် သင်ကြား ပေးခဲ့ရာ၊ ယနေ့အထိဆိုလျှင် (၁၀) နှစ်တိုင် ကြာခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ယင်း သင်တန်းများကို သင်ကြားပြသရန် တိုင်းရင်းနှင့် နိုင်ငံခြားဘာသာများအတွက် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းနှင့် သင်ခန်းစာများအား ပ ၁၆ (၁၂) လ တိတိ သတ်မှတ် သင်ကြားပေးခဲ့သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် အချိန်ကန့်သတ်ချက်ကို လျော့ချ၍ (၉) လ သင်တန်းများ ပြုလုပ်လာခဲ့ပါသည်။ ပြည်သူ့စစ်နှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေး ညွှန်ကြားရေးမှူးရုံးမှ အခါအားလျော်စွာ လာရောက်စစ်ဆေး၍ လိုအပ်သည်များကို ညွှန်ကြားခြင်း၊ သင်တန်းကာလနှင့် သင်ကြားပြသမှု အတွေ့အကြုံများကို မှုတည်သုံးသပ်ခြင်း စသည့် အချက်များ အပေါ် အခြေခံကာ၊ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းနှင့် သင်ခန်းစာများကို ပြန်လည်တည်းဖြတ် ပြုစု ထုတ်ဝေ ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လက်တွေ့ သင်ကြားပြသရာတွင် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းနှင့်အညီ တိတိကျကျ သင်ကြား ပြသ ပေး သည့်အပြင်၊ နည်းပြဆရာများနှင့် ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ တာဝန်ခံ ဌာနမှူးများသည် အချိန်ပြည့် စေတနာထားကာ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းတွင်မပါဝင်သော အတွေ့ထွေပိုင်းဆိုင်ရာတို့ကို သင်ကြားပေးခဲ့ကြ ပါသည်။ သို့ရာတွင် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းနှင့် သင်ခန်းစာများ ပြုစု၍ စာစောင်အဖြစ် ထုတ်ဝေရာတွင် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ထည့်သွင်း ဖော်ပြခဲ့ခြင်းမရှိသဖြင့် ယင်း စာစောင်များကို သုံးသပ်စစ်ဆေးကာ ပြည်သူ့ စစ်နှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေး ညွှန်ကြားရေးမှူးမှ ဖြည့်စွက် ညွှန်ကြား လာ ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယင်း သင်ခန်းစာများတွင်ပါဝင်သော အခန်းကဏ္ဍများသည် လက်တွေ့ပိုင်းနှင့်သင်ကြားရေးပိုင်းအတိုက် အထောက်အကူပြုရန်သာ ဦးတည်ပြုစု ရေးသားသော်လည်း၊ ယနေ့ထုတ်ဝေသည့် သင်ရိုးညွှန်းတမ်း နှင့် သင်ခန်းစာများတွင်မူ အတတ်နိုင်ဆုံး ပြည့်စုံအောင် ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။

တပ်မတော်သားများအတွက် မိမိတို့ တာဝန်ဝတ္တရား ထမ်းဆောင်ရာတွင် ထိတွေ့ရမည့် အကြောင်းအရာများနှင့် အဝင်ခွင့်ကျဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်သွားကြနိုင်ရေးကိုရှေးမှ၍ ရေးဆွဲထား ခြင်း ဖြစ်သည့်အပြင်၊ ဤတိုင်းရင်းလှသောသင်တန်းကာလအတွင်း ဗဟိုကျွမ်းမူအတိုင်းအတာကို အခြေခံ၍ အဆင့်မြင့်သော ဘာသာစာပေဆိုင်ရာ လေ့လာမှုအတွက် တနည်းတဖုံ အထောက်အကူ ပြုနိုင်ရေးအတွက်ကိုပါ လမ်းညွှန်မှုသဘော သက်ဝင်စေရန် စီစဉ်ထားခြင်းဖြစ်ပါပေသည်။

နေရာ၊ မေမြို့၊
ရက်စွဲ၊ ၃၀-၁၀-၇၉။

တပ်မတော် ပညာရေးကျောင်း၊
မေမြို့။

တပ်မတော်ပညာရေးကျောင်း၊ ဗေဒဖြူ
တိုင်းရင်းနှင့် နိုင်ငံခြားဘာသာစာပေနှင့် စကားပြောသင်တန်း
ရှမ်းဘာသာ သင်တန်းဖွင့်လှစ် သင်ကြားခြင်း။

ရည်ရွယ်ချက်

တပ်မတော်သားများသည် ပြည်နယ်နှင့် နယ်ခြားဒေသအသီးသီးတို့တွင် လုံခြုံရေး၊ ပြည်သူ့စစ် စည်းရုံးရေး၊ ပြည်နယ်နှင့် နယ်ခြားဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး စသော တာဝန်များ ထမ်းဆောင်လျက်ရှိကြရာ၊ လုပ်ငန်း ပိုမိုထိရောက်အောင်မြင်ရန်အတွက် အရေးကြီးသော တိုင်းရင်းဘာသာစာပေ ဖြစ်၍၊ ယင်း ဘာသာစာပေနှင့် စကားတတ်မြောက်၍၊ ယင်းတို့၏စကားဖြင့် ပြောဆို ဆက်ဆံနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဦးတည်ချက်

နိုင်ငံတော်ကောင်စီ နှင့် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီမှ ထိပ်တန်း ဦးစားပေးကာ၊ အလေးအနက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် အဓိက လုပ်ငန်းကြီးဖြစ်သော တိုင်းရင်းသား အားလုံး၏ တကယ်စစ်မှန်သော စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို အခိုင်အမာ တည်ဆောက်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဘင်တန်း၏အကျယ်အဝန်းနှင့် အဆင့်အတန်း

ရှမ်း ဘာသာ စာပေနှင့် စကားပြောကို သာမန်အဆင့်ထက် တတ်မြောက်အောင် သင်ကြားပါမည်။ သာမန် အဆင့်အတန်းတူရာ၌ သင်ယူသောစာပေကို ကောင်းမွန်စွာ ဖတ် ရှု နား လည် ၍၊ တာဝန်နှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသော အကြောင်းအရာများကို စာဖြင့် နားလည်အောင်ရေးသားနိုင်ခြင်း၊ ရှမ်း ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့လည်းကောင်း၊ မြန်မာဘာသာမှ ရှမ်းဘာသာသို့ လည်းကောင်း၊ နားလည်အောင် ဘာသာပြန်ဆိုနိုင်ခြင်း (TRANSLATION) သင်ယူသော ရှမ်းဘာသာစကားကို ကောင်းမွန်ရေလည်စွာ ပြောဆိုနိုင်၍၊ မြန်မာဘာသာဖြင့် စကားပြန် ပြုလုပ်နိုင်ခြင်း (INTERPRETATION) အဆင့်ကို ဆိုလိုပါသည်။ ရှမ်းဘာသာဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှု၊ အနုပညာ၊ သမိုင်း စသော တိုးတက်လိုက်စားမှုများပါဝင်မည်မဟုတ်ပါ။ တဦးနှင့်တဦး လွယ်ကူစွာ ဆက်သွယ်နိုင်ခြင်း၊ ဘာသာစာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုတို့ကို သိရှိနိုင်ခြင်း စသည့်အကျိုးကို ရည်မျှော်၍ လေ့လာ သင်ကြားတတ်မြောက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

တပ်မတော်ပညာရေးကျောင်း၊ ဧရာဝတီ
တိုင်းရင်းဘာသာစာပေနှင့် စကားပြောသင်တန်း
သင်တန်း (၄၀) ပတ်အတွက် သင်ရိုးမာတိကာအသေးစိတ်

စဉ်	ဘာသာရပ်	သင်ချိန်	မှတ်ချက်
၁	ဗျည်း နှင့် သရ	၁၀	
၂	ဗျည်း နှင့် သရ (ပေါင်းစပ်ခြင်း)	၂၀	
၃	နာမ် ဝေါဟာရ (ခေါင်းစဉ်အလိုက်)	၁၆၆	
၄	ကြိယာဝေါဟာရ	၂၀၀	
၅	သဒ္ဒါ (ဝါစကများ)	၆၄	
၆	သဒ္ဒါဝါကျတည်ဆောက်ခြင်း	၁၀၀	
၇	အရည်အတွက်၊ ကိန်းဂဏန်း၊ အချိန်အတွယ်၊ အခြင်အတွယ် အတိုင်းအတာနှင့် မျိုးပြုများ	၂၆	
၈	ဒေသန္တရ မြေမျက်နှာပြင်	၁၀	
၉	ဘာသာရေးဆိုင်ရာ	၁၀	
၁၀	ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ထုံးစံလေ့	၅၀	
၁၁	စီးပွားရေးဆိုင်ရာ	၃၀	
၁၂	စစ်ရေးစစ်ရာဆိုင်ရာဝေါဟာရ	၄၀	
၁၃	နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ဝေါဟာရ	၃၅	
၁၄	အထွေထွေ နေ့စဉ်သုံး စကား	၂၅၀	
၁၅	ဝါကျတို ဘာသာပြန်ဆိုခြင်း	၈၀	
၁၆	စာပိုဒ်များ ဘာသာပြန်ဆိုခြင်း	၈၂	
၁၇	ပေးစာများ ရေးသားခြင်း	၅၀	
၁၈	စာစီစာကုံး ရေးသားခြင်း	၇၇	
၁၉	ဖတ်ပြီး စာပိုဒ် ပုံပြင် အကြောင်းအရာတစ်ခုခုကို သိရှိနားလည်မှု လေ့ကျင့်ခြင်း (COMPREHENSION)	၈၀	
၂၀	ဖတ်စာများ	၁၀၀	
၂၁	အထွေထွေ	၇၂	
၂၂	အရန်ချိန်	၈၀	
၂၃	သင်တန်းဝက်ပိတ်ခြင်း	၈၀	

စုစုပေါင်း | ၂၁၇၆၀ |

တပ်မတော်ပညာရေးကျောင်း၊ မေမြို့
တိုင်းရင်းဘာသာစာပေနှင့် စကားပြောသင်တန်း
သင်တန်း (၄၀) ပတ်အတွက် သင်ရိုးမာတိကာ အသေးစိတ်

စဉ်	ဘာသာရပ်	ပို	ကျင့်	တွေ့	ပေါင်း	မှတ်ချက်
၁	<u>ဗျည်း နှင့် သရများ</u>					
	(က) ဗျည်း ရေးနည်း/ဖတ်နည်း	၄	၅		၉	
	(ခ) သရ ရေးနည်း/ဖတ်နည်း	၄	၅		၉	
		၈	၁၀		၁၈	
၂	<u>ဗျည်းနှင့်သရ ပေါင်းစပ်ခြင်း</u>					
	(က) ဗျည်းနှင့်သရ အုပ်စုလိုက်တွဲစပ်ခြင်း	၂	၆		၈	
	(ခ) သံစဉ်များရှင်းလင်းခြင်း	၂	၆		၈	
	(ဂ) သရ ပေါင်းချုပ် ဇယားကွက် ရှင်းလင်းခြင်း	၂	၁၀		၁၂	
		၆	၂၂		၂၈	
၃	<u>နာမ် ဝေါဟာရများ (၁)</u>					
	(က) ကိုယ်ခန္ဓာဆိုင်ရာ ဝေါဟာရများ	၁၀	၁၂		၂၂	
	(ခ) အဝတ်အစားများ	၃	၃		၆	
	(ဂ) အိမ်တွင်းအိမ်ပြင်ပစွဲများ	၈	၉		၁၇	
	(ဃ) ယာဉ်ရထားများ	၁	၁		၂	
	(င) လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး	၁	၁		၂	
	(စ) ပိုးမွှားတိရစ္ဆာန်များ	၁၀	၁၂		၂၂	
	(ဆ) သစ်ပင်ပန်းမာလ်များ	၄	၄		၈	
	(ဇ) အစားအသောက်နှင့် အရသာ	၅	၅		၁၀	
	(ဈ) ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ	၅	၅		၁၀	
	(ည) သစ်သီးဝလံများ	၄	၄		၈	
	(ဋ) ရောဂါနှင့် ဆေးဝါးများ	၅	၅		၁၀	
	(ဌ) အဆောက်အဦများ	၃	၃		၆	
	(ဍ) အရောင်အဆင်း	၁	၁		၂	

စဉ်	တာသာရပ်	ဇွဲ	ကျင့်	ထွေ	ပေါင်း	မှတ်ချက်
	(ခ) လူတန်းစား	၆	၆		၁၂	
	(က) ဆွေမျိုးတော်စပ်ပုံ	၃	၃		၆	
	(တ) လူမျိုးနွယ်	၂	၂		၄	
	(ထ) ရာသီဥတုနှင့် အချိန်ကာလ	၈	၉		၁၇	
	(ဒ) တူရိယာ	၁	၁		၂	
		၈၀	၈၆		၁၆၆	
၄	<u>ကြိယာ ဝေါဟာရများ (၃)</u>					
	(က) လှုပ်ရှားမှုအထွေထွေ	၈၀	၁၂၀		၂၀၀	
၅	<u>သဒ္ဒါ (ဝါစကများ)</u>					
	(က) နာမ်စားပုဒ်များ (၆)	၃	၆		၉	
	(ခ) ဝိဘတ်များ (၅)	၃	၆		၉	
	(၁) သမ္ပန္နများ (၆)	၂	၄		၆	
	(ဃ) နာမဝိသေသနများ (၆)	၆	၁၂		၁၈	
	(င) ကြိယာ ဝိသေသနများ (၃)	၈	၁၄		၂၂	
	မူလဗျူဟာ (၃)	၂၂	၄၂		၆၄	
၆	<u>သဒ္ဒါ ဝါကျ တည်ဆောက်ခြင်း</u>					
	(က) ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်	၂			၂	
	(ခ) ဝါကျ အကြောင်း	၂			၂	
	(ဂ) ကြိယာအကြောင်း	၂			၂	
	(ဃ) ဝါကျ အမျိုးအစား	၂			၂	
	(င) ရိုးရိုးဝါကျ	၈	၁၅		၂၃	
	(စ) ရောနှောဝါကျ	၈	၁၅		၂၃	
	(ဆ) ရှုပ်ထွေး ဝါကျ	၈	၁၅		၂၃	
	(ဇ) ချဲ့ထွင်ဝါကျ	၈	၁၅		၂၃	
		၄၀	၆၀		၁၀၀	

စဉ်	ဘာသာရပ်	ပို့	ကျင့်	တွေ့	ပေါင်း	မှတ်ချက်
၇	အရည်အတွက် ကိန်းဂဏန်း အချိန်အတွယ်၊ အခြင်အတွယ်၊ အတိုင်းအတာနှင့် မျိုးပြုပုဒ်များ					
	(က) အရည်အတွက် ကိန်းဂဏန်း	၃	၃		၆	
	(ခ) အချိန်အတွယ်	၁	၁		၂	
	(ဂ) အခြင်အတွယ်	၁	၁		၂	
	(ဃ) အတိုင်းအတာ	၁	၁		၂	
	(င) ငွေကြေး	၂	၂		၄	
	(စ) မျိုးပြုပုဒ်များ	၄	၆		၁၀	
		၁၂	၁၄		၂၆	
၈	ဒေသန္တရ မြေမျက်နှာပြင်ဆိုင်ရာ					
	(က) ဒေသန္တရမြေမျက်နှာပြင်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရများ	၄	၆		၁၀	
၉	ဘာသာရေးဆိုင်ရာ					
	(က) ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ဝေါဟာရများ	၃	၇		၁၀	
၁၀	ယဉ်ကျေးမှုလေ့ထုံးတမ်း					
	(က) လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း	၂	၂		၄	
	(ခ) ရိုးရာပွဲလမ်း/အခမ်းအနားပွဲများ	၃	၃		၆	
	(ဂ) ရိုးရာဆိုင်ရာအက	၀	၃၂		၃၀	
		၁၃	၃၇		၅၀	
၁၁	စီးပွားရေး ဆိုင်ရာ					
	(က) စိုက်ပျိုးရေး	၃	၅		၈	
	(ခ) မွေးမြူရေး	၂	၃		၅	
	(ဂ) ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရေး	၁၀	၁၅		၂၅	
		၁၅	၂၃		၃၈	

စဉ်	ဘာသာရပ်	ပို့	ကျင့်	တွေ့	ပေါင်း	မှတ်ချက်
၁၂	စစ်ရေးစစ်ရာ ဆိုင်ရာ					
	(က) စစ်ရေးစစ်ရာဆိုင်ရာ ဝေါဟာရ	၁၂	၁၆		၂၈	
	(ခ) စစ်ရာထူးအဆင့်	၂	၂		၄	
	(ဂ) လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်	၄	၈		၁၂	
	(ဃ) စစ်ဝတ်တန်ဆာများ	၂	၂		၄	
		၂၀	၂၈		၄၈	
၁၃	နိုင်းငံရေး					
	(က) နိုင်းငံရေးဆိုင်ရာ ဝေါဟာရများ	၁၅	၂၀		၃၅	
၁၄	အထွေထွေ နေ့စဉ်သုံး စကားများ					
	(က) ဈေးရောင်း ဈေးဝယ်ခြင်း	၄	၂၀		၂၄	
	(ခ) လမ်းခရီး အကြောင်း မေးမြန်း ဖြေကြားခြင်း	၄	၂၀		၂၄	
	(ဂ) အစားအသောက်နှင့်ဆိုင်သော မေးမြန်းပြောဆိုချက်	၆	၂၅		၃၁	
	(ဃ) အစားအသောက်နှင့် ပတ်သက်၍ အထွေထွေ	၆	၂၅		၃၁	
	(င) ရဲဘော်နှင့် ဦးကြီး အပြန်အလှန် ပြောဆိုခြင်း	၈	၃၀		၃၈	
	(စ) ဖမ်းဆီးရမိသော တရားခံ စစ်ဆေး မေးမြန်းခြင်း	၄	၂၀		၂၄	
	(ဆ) အလင်းဝင်တဦးအား စစ်ဆေး မေးမြန်းခြင်း	၄	၂၀		၂၄	
	(ဇ) စစ်ကြော မေးမြန်းခြင်း	၁၂	၄၂		၅၄	
		၄၈	၂၀၂		၂၅၀	
၁၅	ဝါကျတိုများ ဘာသာပြန်ဆိုခြင်း					
	(က) ဝါကျတိုများကို သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုရေးသားခြင်း	၁၀	၇၀		၈၀	

စဉ်	ဘာသာရပ်	ပို့	ကျင့်	တွေ့	ပေါင်း	မှတ်ချက်
၁၆	စာပိုဒ်များ ဘာသာပြန်ဆိုခြင်း					
	(က) စာပိုဒ်များကို သက်ဆိုင်ရာဘာသာ သို့ ပြန်ဆို ရေးသားခြင်း	၅	၇၇		၈၂	
၁၇	ပေးစာများ ရေးသားခြင်း					
	(က) သူငယ်ချင်းထံ ပေးစာ	၂	၁၀		၁၂	
	(ခ) မိဘထံ ပေးစာ	၂	၁၀		၁၂	
	(ဂ) အရာရှိ/အထက်လူကြီးထံပေးစာ	၂	၁၂		၁၄	
	(ဃ) ဖိတ်ကြားစာ	၂	၁၀		၁၂	
		၈	၄၂		၅၀	
၁၈	စာစီစာကုံး ရေးသားခြင်း					
	(က) ကျွန်ုပ်ကျောင်း အကြောင်း	၃	၇		၁၀	
	(ခ) ကျွန်ုပ် အကြောင်း	၃	၇		၁၀	
	(ဂ) ကျွန်ုပ်ရွာ အကြောင်း	၃	၇		၁၀	
	(ဃ) ကျွန်ုပ်ဆရာ အကြောင်း	၃	၇		၁၀	
	(င) စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်းသည် အင်အား	၃	၇		၁၀	
	(စ) ပြည်ထောင်စုနေ့	၃	၇		၁၀	
	(ဆ) ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ	၅	၁၂		၁၇	
		၂၃	၅၄		၇၇	
၁၉	ဖတ်ပြီးသော စာပိုဒ် ပုံပြင် အကြောင်းအရာ တခုခုအကြောင်း နားလည်သိရှိမှုလေ့ကျင့်ခြင်း					
	(က) နွားနှင့်ယင်ကောင် ပုံပြင် မေးခွန်းများ	၃	၁၀		၁၃	
	(ခ) အ,သော သူတောင်းစားပုံပြင်နှင့် မေးခွန်းများ	၃	၁၀		၁၃	
	(ဂ) ကျီးနှင့် မြေခွေးပုံပြင်နှင့် မေးခွန်းများ	၃	၁၀		၁၃	
	(ဃ) လူအိုတယောက် နှင့် ဝေမင်း ပုံပြင် မေးခွန်းများ	၃	၁၀		၁၃	
	(င) အကြံကောင်းလျှင်တချက် ပုံပြင်နှင့် မေးခွန်းများ	၄	၁၀		၁၄	
	(စ) လိမ္မာသောတောခွေးနှင့်ပုံပြင်မေးခွန်းများ	၄	၁၀		၁၄	
		၂၀	၆၀		၈၀	

စဉ်	ဘာသာရပ်	ပို	ကျင့်	တွေ	ပေါင်း	မှတ်ချက်
၂၀	<u>ဖတ်စာများ</u>					
	(အ) အဘိုးအိုအဘွားအို	၂	၂		၁၀	
	(ခ) အရပ်ရှစ်မျက်နှာ	၂	၂		၁၀	
	(ဂ) စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်း	၂	၂		၁၀	
	(ဃ) ခြင်္သေ့ကိုတူသော မြေခွေး	၂	၂		၁၀	
	(င) မကစားသင့်သော မီး နှင့် ရေ	၂	၂		၁၀	
	(စ) ရှမ်းပြည်နယ်	၂	၂		၁၀	
	(ဆ) ခိုးတတ်သော ကျီးကန်း	၂	၂		၁၀	
	(ဇ) အိုက်၊ ရီ၊ ဆမ်၊ ဆိုင်၊ ငို	၂	၂		၁၀	
	(ဈ) ဆင်နှင့် မျက်မမြင်ခြောက်ယောက်	၂	၂		၁၀	
	(ည) သစ္စာမဲ့သော မြေခွေး	၂	၂		၁၀	
		၅၀	၅၀		၅၀၀	
၂၁	<u>အထွေထွေ</u>					
	(က) သင်တန်းဖွင့်	၂			၂	
	(ခ) သင်တန်းဆင်း	၄			၄	
	(ဂ) စာမေးပွဲ					
	၁။ လပတ်စာမေးပွဲများ			၂၄	၂၄	
	၂။ သုံးလပတ် စာမေးပွဲများ			၂၄	၂၄	
	၃။ သင်တန်းဆင်း စာမေးပွဲ			၁၆	၁၆	
	(ဃ) ပို့ချမှုနှင့် အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာရှင်းလင်းခြင်း	၂			၂	
		၈		၆၄	၇၂	
၂၂	အရန်အချိန်				၈၈	
၂၃	သင်တန်းနှစ်ဝက် ပိတ်ခြင်း				၈၈	

ဗျည်းသရဗျား

ဧမဒုသိင်ငဝ်ဒု (ဗျည်း)

ဂ	ခ	င
ဇ	ဆ	ဇု
တ	ထ	ဆေ
ပ	ဖ	မ
ယ	ရ	လ
ဝ	ဂ်	ဒ

ဧမဒုသိင်ဂိမ် (ဆရံဗျည်း)

ဒ	ပ	ဖု	သ
---	---	----	---

J

ကန့်သတ်

မေးသိင်္ဂသုခမ် (ချည်းဆင့်/ချည်းတွဲ)

$$(ဂ+ဝ) = ၇$$

၇	စ	သ	တ	ပ	ဇ
---	---	---	---	---	---

$$(ဂ+ယ) = ၇$$

၇	ချ	သျ	ပျ	ဟျ	မျ
---	----	----	----	----	----

$$(ဂ+ရ) = ၆$$

၆	ရဲ	ပြ	ဟဲ	တဲ	သဲ
---	----	----	----	----	----

ကန့်သတ်

မေ့ကပ်ငင်း (အခြေခံသရ/သရဝင်)

-	-၂	$\frac{၉}{၁၀}$	၉-	၉-	$\frac{၁}{၂}$	၂	၉-	၀	၀
---	----	----------------	----	----	---------------	---	----	---	---

က	က၂	$\frac{ကိ}{ကီ}$	ကေ	ကေ	$\frac{ကူ}{ကူ}$	ကူဝ်	ကေ၂	ကိဝ်	ကိဝ်
---	----	-----------------	----	----	-----------------	------	-----	------	------

မေ့ကပ်သွေခံ (သရ/သရစရာ)

-	-၂	-	-	-	၂	၂	၀	၀	၀
-၂	-၂	၀	၀	၀	-	-	-	၀	၀
၀	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ကန့်သတ်

ကံ	ကံ၊	-	-	-	ကုရ်	ကူရ်	ကွံ	ကိုရ်	ကိုရ်
ကမ်	ကမ်	ကိမ်	ကိမ်	ကိမ်	-	-	-	ကိုမ်	ကိုမ်
ကွံ	-	-	-	-	-	-	-	-	-

အသတ်စာလုံးများ

နှာသံအသတ်စာလုံး (၃၀)

ကမ်	ကမ်	ကိမ်	ကိမ်	ကိမ်	ကုမ်	ကူမ်	ကွမ်	ကိုမ်	ကိုမ်
ကမ်	ကမ်	ကိမ်	ကိမ်	ကိမ်	ကုမ်	ကူမ်	ကွမ်	ကိုမ်	ကိုမ်
ကမ်	ကမ်	ကိမ်	ကိမ်	ကိမ်	ကုမ်	ကူမ်	ကွမ်	ကိုမ်	ကိုမ်

အသံပြတ် အသံထိစာလုံး (၃၀)

ကပ်	ကၢပ်	ကိပ်	ကိပ်	ကိပ်	ကုပ်	ကူပ်	ကွပ်	ကိုပ်	ကိုပ်
ကတ်	ကၢတ်	ကိတ်	ကိတ်	ကိတ်	ကုတ်	ကူတ်	ကွတ်	ကိုတ်	ကိုတ်
ကပ်	ကၢပ်	ကိပ်	ကိပ်	ကိပ်	ကုပ်	ကူပ်	ကွပ်	ကိုပ်	ကိုပ်

အသံစဉ် သင်္ကေတများ (တူခင်းသိင်)

၁	၂	၃	၄	၅	၆
-	-၄	-၅	-၆	-၇	-၈
၁၂	၁၂၄	၁၂၅	၁၂၆	၁၂၇	၁၂၈

(က) ကိုယ်ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်း

- ၁။ ဦးခေါင်း
- ၂။ ဦးခေါင်းအရေခွံ
- ၃။ ဦးခေါင်းအရိုးခွံ
- ၄။ ငယ်ထိပ်
- ၅။ မွှေ
- ၆။ ဆံပင်
- ၇။ ဦးနှောက်
- ၈။ မျက်နှာ
- ၉။ နဖူး
- ၁၀။ နှာခေါင်း - နှာခေါင်းလိပ်
- ၁၁။ မျက်စိ
- ၁၂။ မျက်ခုံး
- ၁၃။ မျက်ခုံးမွှေး
- ၁၄။ နား
- ၁၅။ ပါး
- ၁၆။ မေး
- ၁၇။ မေးစေ့
- ၁၈။ ပါးစပ်
- ၁၉။ နှုတ်ခမ်း
- ၂၀။ လျှာ
- ၂၁။ အာခေါင်
- ၂၂။ သွား
- ၂၃။ အံသွား
- ၂၄။ သွားဖုံး
- ၂၅။ မုတ်ဆိတ်မွှေး
- ၂၆။ နှုတ်ခမ်းမွှေး
- ၂၇။ ပါးသိုင်းမွှေး

- ဂွမ်းဂွပ်
- ခင်ဂွပ်
- လှုပ်, ဂွမ်းဂွပ်
- သီးမွမ်း/သီးမွမ်း
- ယခင်ဂွပ်
- ခူခင်ဂွပ်
- ကွန်းကော
- ခေ
- ခေယာဂ်
- ခူးလင်/ခူးခင် - ခူးခင်
- တၢ် → မွတ်လှ် - မွတ်လှ် - မွတ်လှ်
- ဂွပ်တၢ်
- ခူခင်တၢ် - မွတ်လှ်
- ဂွပ်
- ဂိုမ်း
- ဂၢင်း
- တုမ်, ဂၢင်း
- သွပ်
- သီ, သွပ်
- လိခန့်
- ဂွင်ခေ
- ခိပ်
- ခိပ်လှိုင်/ခိပ်ခိပ်
- ဂိုက်
- ခူခင်ဂၢင်း/မုံဂၢင်း
- ခေတ်
- မုံဂိုမ်း

ကန့်သတ်

၂၆

၂၀။ နားရင်း	ငဝ်းဂူ
၂၉။ နားထင်	သီးမိပ်.
၃၀။ လည်ပင်း - နေ့ခြုံ	ခေး
၃၁။ ဇက်/ဂုတ်	ဂွင်,ဂေၤ
၃၂။ လည်ချောင်း	လွတ်,ခေး
၃၃။ ပခုံး	ရှင်မ၊/မ၊
၃၄။ ချိုင်း/ဂျိုင်း	ဂိင်,ဧၤ./ငါပ်,ဧၤ.
၃၅။ ချိုင်းမွေး	မုံဂိင်,ဧၤ./
၃၆။ လက် - လက်ဖျား	မိုင်း - လက်
၃၇။ လက်မောင်း	ခိခိ
၃၈။ တံတောင်ဆစ်	ခွက်သွက်, / ငွက်သွက်,
၃၉။ လက်ဝါး - လက်ဖျား	ယ၊,မိုင်း - နေ့ခြုံ
၄၀။ လက်ချောင်း	ခိဝိုမိုင်း
၄၁။ လက်မ	ရှင်မေ့မိုင်း/ခိဝိုပုဂ်း/ရှင်မေ့ပုဂ်း
၄၂။ လက်ညှိုး	ခိဝိုလီ.
၄၃။ လက်ခလယ်	ခိဝိုဂါင်
၄၄။ လက်သူကြွယ်	ခိဝိုတၢမ်း
၄၅။ လက်သန်း	ဂိင်,ဂုံ/ဂိင်,ဂုံ
၄၆။ လက်သည်း	ခိဝို.မိုင်း
၄၇။ ဗယ်လက်	မိုင်းခွခိသံ./မိုင်းသံ.
၄၈။ ညာလက်	မိုင်းခွခိခွ/မိုင်းခွ
၄၉။ ကျော/ကျောကုန်း - လက်ခွေ	လင်/ရှင်လင် - လက်ခွေ
၅၀။ ရင်ဘတ်	ကူဂ်း/ရှင်ကူဂ်း/ခေးကူဂ်း
၅၁။ ခို - ခိုလှောင်	ခူမိး - ခို
၅၂။ ခါး	ကိင်/ကိပ်
၅၃။ ဗိုက်	ပုမ်
၅၄။ ချက်	သံလီ/သံခိ
၅၅။ အသည်း	ထပ်း
၅၆။ အဆုပ်	ပုတ်,

← ၅၇

ကန့်သတ်

- ၅၇။ နှလုံး
- ၅၈။ သည်းချေ
- ၅၉။ အစာအိမ်
- ၆၀။ ဆီးအိမ်
- ၆၁။ အူ - အူ
- ၆၂။ အူတက်
- ၆၃။ ဘေလုံး
- ၆၄။ ကျောက်ကပ်
- ၆၅။ နံရိုး
- ၆၆။ ခြေထောက်
- ၆၇။ ပေါင် - မေ့
- ၆၈။ ခူး - မေ့
- ၆၉။ ခူးကောက်ကျေး/ခွက်
- ၇၀။ ညိုသူကြီး
- ၇၁။ ခြေသလုံး
- ၇၂။ ခြေမျက်စိ
- ၇၃။ ခြေဖနောင့်
- ၇၄။ ခြေဖဝါး
- ၇၅။ ခြေချောင်း
- ၇၆။ တင်မီး
- ၇၇။ ဖင်
- ၇၈။ စအို
- ၇၉။ သွေး
- ၈၀။ အသား
- ၈၁။ အရိုး
- ၈၂။ ချဉ်ဆီ
- ၈၃။ အကြော
- ၈၄။ သွေးကြော
- ၈၅။ အရေခွံ

- မာဂ်, ဂူဝ်လုံ
- လီ
- ထူင်ဒီး/ထူင်ဒီး၅၂, /ထူင်ကလျ,
- ဂူင်းယံင်
- သံး - သံး, သံး, သံး
- သံးဂိုင်,
- ပာင်
- မာဂ်, လမ်း
- လုပ်, ဒီး ခာင်
- တိခန်
- ခါ - ခါ
- ဂူဝ်ခပ်, - ဂူဝ်ခပ် - ဂူဝ်ခပ်
- လှက်, တွင်, ခွင် / တွင်, ခွင်
- ခေးခိုင်
- မာဂ်, ဂာင်
- တုတိခန်
- သူခမ်းတိခန်
- ဟု, တိခန်
- ခိုင်တိခန်
- ရမ်, /ရမ်, ဂူခမ်း
- ဂူခမ်း
- ဂူးဂူခမ်း
- လှိုတ်
- ခိုင်
- လုပ်, /လုပ်,
- မခမ်းလုပ်,
- ကိခန်
- ကိခန်လှိုတ်
- ခင်

- ၈၆။ အဆစ်
  - ၈၇။ အမွေး/မွေးညင်း
  - ၈၈။ တံတွေး
  - ၈၉။ ချွေး
  - ၉၀။ ခွဲ/သလိပ်
  - ၉၁။ နားဖာချေး
  - ၉၂။ နှပ်ချေး - နှပ်ချေ
  - ၉၃။ နှာရည်
  - ၉၄။ သွားရည်
  - ၉၅။ ဂျီး
  - ၉၆။ မျက်ရည်
  - ၉၇။ ကျင်ကြီး
  - ၉၈။ ကျင်ငယ်
- လုပ်,ဂမ်းလုပ်,ထေ,
  - မုံ/ခွင်, /ခွင်ခွင်ခွင်
  - ခမ်.လံး/
  - ဂိုဝ်,
  - ခီးတိုဝ်,
  - ခီးဂူ
  - ခီးမုန်း - ခီးယု
  - ခီးမုန်းသို့/ခမ်.ခီးမုန်းသို့
  - ခမ်.ဂါ./ခမ်.ဂါင်း
  - ခံး
  - ခမ်.ထု
  - ခီး/ဟံးလှိုင်
  - ယိဝ်း/ဟံးခွံ./ဟံးကွခင်,

(ခ) အဝတ်အစား

- ၁။ အထည်အလိပ်
  - ၂။ ချည်ထည်
  - ၃။ ဝိုးထည်
  - ၄။ ခေါင်းပေါင်း
  - ၅။ ဦးထုပ် - ခေါင်းထုပ်
  - ၆။ မျက်နှာသုတ်ပဝါ
  - ၇။ လက်ကိုင်ပဝါ
  - ၈။ အင်္ကျီ
  - ၉။ အင်္ကျီလက်တို/လက်ရှည်
  - ၁၀။ တိုက်ပုံအင်္ကျီ
  - ၁၁။ ကွတ်အင်္ကျီ
  - ၁၂။ ပုဆိုး/လုံချည်
  - ၁၃။ ထဘီ
- ဟိခင်, ခွင်း/ဟိခင်,ပိန်းဟိခင်, ခွင်း
  - ဟိခင်, မုံဂုလ်
  - လံး
  - ခိခင်းဂွင်
  - မာဂ်,ဂွင် - ခွင်းယု, - ခွင်း
  - ယုးလိတ်.ခေ့/ဟိခင်,လိတ်.ခေ့
  - ယုးလိတ်./ဟိခင်,ယုးလိတ်.
  - သိုဝ်း
  - သိုဝ်း ခိခင်ပွတ်း/ယံး
  - သိုဝ်းတိက်,ပုမ်
  - သိုဝ်းဂုတ်း
  - ယုးတိုင်,
  - သိခင်း

၁၄။	ဘောင်းဘီတို/ရှည်	ဂူခပ်ပွတ်း/ယာဝ်း
၁၅။	ရှမ်းဘောင်းဘီ	ဂူခပ်တံး
၁၆။	အနွေးအင်္ကျီ	သိုဝ်းခေ/သိုဝ်းကုခပ်, /သိုဝ်းသွခပ်
၁၇။	ခြေအိတ်	မူင်တိခပ်/ဝါ, တိခပ်
၁၈။	လက်အိတ်	မူင်မိုဝ်း/ဝါ, မိုဝ်း
၁၉။	ခါးပတ်	သံ/သံဂီတံး/သံဂုတ်.
၂၀။	သဘက် - ၆၃၆ - ၅၂၀၂၀	ယုးမံ - ၆၆၆၆၆ - ၅၂၀၂၀

(၈) အိမ်တွင်းအိမ်ပြင် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ

၁။	စားပွဲ	အိမ်ခိုခပ်
၂။	ကုလားထိုင်	တင်, /တင်, ခင်;
၃။	ခုတင်	ဂူ,
၄။	မှန်	မာခပ်, /မာခပ်, လမ်း
၅။	ဘီး	ဝီ/ဝီဂွပ်
၆။	ဖျာ	သတ်,
၇။	သေတ္တာ	တိုက်;
၈။	အိုး	မေ;
၉။	မီးခြစ်	ဟူးခိတ်, /ကံပ်, ဟူး/ဂပ်းဟူး
၁၀။	မီးခွက်	ဂွက်းဟူး
၁၁။	မီးဖို	ဟီးဟူး/မုဂ်.ဟူး
၁၂။	မီးသွေး	ထာခပ်, /ထာခပ်, မီး
၁၃။	မီးညှပ်	ဂိမ်းလုဝ်းဟူး/ဂိမ်းဟူး
၁၄။	မီးပြောင်း	မူဂ်, ပပ်, ဟူး
၁၅။	ဖယောင်းတိုင်	တိခပ်
၁၆။	ခရားအိုး	ငံး
၁၇။	ယောက်မ	လာမ်/ဂါဂ်,
၁၈။	ယောက်ချို	လေ့.လှိုင်
၁၉။	ငရုတ်ဆုံ	ခွက်.

၂၀။	ငရုတ်ကျည်ပွေ့	သက်, / သက်, ခွက်.
၂၁။	စဉ်းနှီးတုံး	ခိုင်
၂၂။	ဇွန်း	လေ့.
၂၃။	ခက်ရင်း	လေ့. ငိုမိ;
၂၄။	တူ (ထမင်းစားတူ)	ထူ,
၂၅။	ထင်း	ခနိုခမ်း
၂၆။	ဓား	ယု.
၂၇။	ဓားမြှောင်	မိတ်;
၂၈။	ပေါက်ဆိန်	ထုမာတ်, / ရှုပ်ခွာခမ်
၂၉။	ရဲတင်း	ထုမိတ်း
၃၀။	တူရွင်း	လေ့;
၃၁။	ပေါက်တူး/ပေါက်ပြား	သိမ်/ခေ့သိမ်
၃၂။	လွှ	လိမ်းလှိုင်း
၃၃။	တူ	ခွခမ်လှိုင်း
၃၄။	ဆောက်	သိပ်,
၃၅။	တံဇိုး/တံစည်း	ထခမ်းသင်း
၃၆။	တံစဉ်	ခိုင်
၃၇။	ဆန်ကော	လှိုင်း;
၃၈။	ဆန်ကာ	ခိုင်
၃၉။	ခြင်း	သု.
၄၀။	တောင်း	ရှုလှ်/ဝိတ်;
၄၁။	ပလိုင်း	ခလင်း
၄၂။	ဂုန်နီအိတ်	ထုင်လခမ်း
၄၃။	ပုလင်း	ထင်း/တိုင်,
၄၄။	စဉ်းအိုး	ကုမ်/ကုမ်
၄၅။	ရေအိုး	ကုမ်ခမ်. / မေ့ခမ်.
၄၆။	ပန်းအိုး	မေ့ မှက်,
၄၇။	ရေပုံး	ပုင်းခမ်.
၄၈။	ဒယ်အိုး	မေ့ခမ်

၄၉။ ပေါင်းအိုး	မေးခိုင်း
၅၀။ ပေါင်းချောင်	ဂုံခင်း
၅၁။ ပန်းကန်ပြား	ဝါခင်း, ဧဟ / ဝါခင်း, ဧဟလေး
၅၂။ ပန်းကန်လုံး	ဝါခင်း, သွင်း / ဝါခင်း, လသွင်း
၅၃။ ခွက်	ဂွက်
၅၄။ ကပ်ကြေး	ဂိမ်းဂိုး / ဂိမ်း
၅၅။ အပ်	နှိပ်
၅၆။ အပ်ချုပ်စက်	လက်ယပ်
၅၇။ အပ်ချည်	မံ / မံလေ့
၅၈။ ဖိနပ်	သွက်တီခင်း / ခိပ်တီခင်း
၅၉။ တံမြက်စည်း (ကြမ်း/ချော)	ယူး / ယူးပတ်း
၆၀။ ဖိခနောက်	ဂိုင်း
၆၁။ ကျပ်ခိုးစဉ်	ခါ, ယု'
၆၂။ ရေနံဆီ	ခမ်း, မခမ်းတံ
၆၃။ ထီး	လွင်း
၆၄။ ခမောက်	ဂိုင်း
၆၅။ ဆပ်ပြာ	သပ်, ယု,
၆၆။ သွားတိုက်တံ	မက်, သီခိပ်
၆၇။ သွားတိုက်ဆေး	ယူးပွတ်းခိပ်
၆၈။ မိုးကာအင်္ကျီ	သိုင်း, ဟူးယာင် / သိုင်း, မိုင်းဂါ,
၆၉။ လက်နှိပ်ဓာတ်မီး	ယူးထာတ်
၇၀။ တုတ်	ခွခွ
၇၁။ ပိုက်ကွန်	ခေ / ခေ
၇၂။ နာရီ	ခေ, လီ, / ခေရီ, / မိုင်း / မိုင်း
၇၃။ လက်စွပ်	ရှာင်းလွင်, / မိုင်းဂူရ် / ခွာင်းသိုင်
၇၄။ နားဆောင်း / ဖွင့်, ရှေ့ / ကပ်	ဝီ, ဂူ
၇၅။ လက်ကောက်	ဝီခင်း
၇၆။ ဓမ္မရာ	ဟူးဂွင်း
၇၇။ ဝမ်းကပ်	ဟူးဂွမ်း, ဂူရ် / ဟူးဂွမ်းတိုင်ဂူရ်

၁၄

ကန့်သတ်

- ၇၈။ စောင်
- ၇၉။ ခေါင်းအုံး
- ၈၀။ ခြင်ထောင်
- ၈၁။ အိပ်ရာခင်း
- ၈၂။ ကန့်လန့်ကာ
- ၈၃။ လွယ်အိတ်
- ၈၄။ ဆွဲကြိုး

- ယုဒ၊ နိယုဒ၊ ဂျူး၊ ဟုဒ၊ ဟုဒ်၊
- မုခ်ဂျူး
- သုတ်း
- ယုဒ်၊ ဟုဒ်၊ ဟုဒ်၊
- ယုဒ်၊
- ထူင်ပုဒ်
- သံခေဒ် / သံသွံ

(ဆ) ယာဉ်ရထား

- ၁။ စက်ဘီး
- ၂။ လှည်း
- ၃။ လှေ
- ၄။ မီးရထား
- ၅။ မော်တော်ကား
- ၆။ မြင်းလှည်း
- ၇။ သင်္ဘော
- ၈။ လေယာဉ်ပျံ
- ၉။ ဖောင်
- ၁၀။ သမ္ဗန်
- ၁၁။ ရွက်လှေ
- ၁၂။ စက်လှေ

- လိင် / လိင်တိန် / လက်ပိင်း
- လေ့
- ဂျူး
- ရထားယုဒ် / ရထား
- ဂျူး
- လေ့မုခ်
- ဂျူးသင်္ဘော
- ဂျူးမိခ်
- ပေ
- ဂျူး
- ဂျူးလင်ယုဒ်
- ဂျူးလက်

(င) လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး

- ၁။ လမ်း
- ၂။ ကားလမ်း
- ၃။ မီးရထားလမ်း
- ၄။ မြို့ပတ်လမ်း

- ထမ်း
- ထမ်းဂျူး
- ထမ်းရထားယုဒ်
- ထမ်းလိင်

ကန့်သတ်

- ၅။ လှည်းလမ်း
- ၆။ လူသွားလမ်း
- ၇။ လမ်းမကြီး (ပေတရာလမ်း)
- ၈။ ကျောက်လမ်း
- ၉။ မြေလမ်း
- ၁၀။ တောလမ်း
- ၁၁။ ဖြတ်လမ်း
- ၁၂။ တောင်ကြားလမ်း
- ၁၃။ နန်းကြောင်း
- ၁၄။ ရေကြောင်း
- ၁၅။ လေကြောင်း
- ၁၆။ လမ်းခွဲ
- ၁၇။ လမ်းဆုံ/လမ်းခွဲ

- တင်းလေ့
- တင်းဂူခင်းခွဲ
- တင်းလှိုင်
- တင်းမာဂ်, ရှိခင်း
- တင်းလိခင်း
- တင်းတိုခင်း
- တင်းလတ်
- တင်းဧက, လှံ
- တင်းလိခင်း
- တင်းခမ်း
- တင်းလှမ်း
- တင်းဧပ
- တင်းသုမ်း, တင်းထူ

(၁) ပိုးမွှားတိရစ္ဆာန်

- ၁။ နွား
- ၂။ ကျွဲ
- ၃။ မြင်း
- ၄။ ဆိတ်
- ၅။ ခွေး
- ၆။ ဆင်
- ၇။ ကြောင်
- ၈။ ကြွက်
- ၉။ ယုန်
- ၁၀။ ကျား
- ၁၁။ မျောက်
- ၁၂။ ခြင်္သေ့
- ၁၃။ ဝက်ဝံ

- ဝှက်
- ခွေး
- မု
- ဧပ
- မု
- လာင်
- မိင်း
- ခူ
- ပင်တံး
- သိုဝ်
- လိင်း
- ဆင်, သီး
- ပီ

၁၄။ တောဝက်	မူထိုခင်၊
၁၅။ တောကြောင်	မိင်းထိုခင်၊ / ရှိခင်
၁၆။ တောခွေး	မ၊ ထိုခင်၊
၁၇။ မြည်း	မ၊ လီး
၁၈။ လား	မ၊ လေး
၁၉။ သမင်	တိုင်
၂၀။ ဂျီ	ယ၊ ခမ်း
၂၁။ ဆတ်	ခွင်
၂၂။ စိုင့်	ယိုင်း
၂၃။ ကြံ	လှိုင်
၂၄။ ရေမြင်း	မ၊ ခမ်း
၂၅။ ပွေး	တူခမ်း၊ / ကူခမ်း
၂၆။ မြူ	မိခမ်း
၂၇။ မြွေပါ	လှခမ်း၊ ယိုင်း
၂၈။ မိချောင်း	ငိုက်
၂၉။ လိပ်	တပ်၊
၃၀။ အိမ်မြောင်	လှိုင်ဂိုခမ်း
၃၁။ နဂါး	ခဂေါး
၃၂။ ဂဠုန်	ဂ၊ လှခမ်း၊
၃၃။ ပုတ်သင်ညို	ကာဂ်၊ ခင်
၃၄။ ဖျ	မူခမ်း
၃၅။ သင်းခွေချပ်	လိခမ်း
၃၆။ ခြင်	ယုင်း
၃၇။ ယင်ကောင်	မိင်းမူခမ်း
၃၈။ လိပ်ပျာ	ဂင်၊ မိုင်း
၃၉။ တီကောင်	တိုက်၊ လှိုင်
၄၀။ ကြမ်းပိုး	ဂိုတ်
၄၁။ သန်း	မတ်း / မိခမ်း / ရှင် / ရှိ
၄၂။ မျှ	ပိုင်

- ၄၃။ ကျွတ်
- ၄၄။ ပုရွက်ဆိတ်
- ၄၅။ ခါချဉ်
- ၄၆။ ခူကောင်
- ၄၇။ ပင့်ကူ
- ၄၈။ မွား
- ၄၉။ ပျား
- ၅၀။ လောက်ကောင်
- ၅၁။ ကင်းမြီးကောက်
- ၅၂။ ကင်းခြေများ
- ၅၃။ ပိုးဟတ်
- ၅၄။ နွံ့ကောင်
- ၅၅။ ခြ
- ၅၆။ ပိုးစုံးကြူး
- ၅၇။ ပိုးမွား
- ၅၈။ ငါး
- ၅၉။ ငါးရဲ့
- ၆၀။ ငါးခုံးမ
- ၆၁။ ပုစွန်
- ၆၂။ ငါးခူ
- ၆၃။ ဂဏန်း
- ၆၄။ ခရ
- ၆၅။ ငါးရှဉ့်
- ၆၆။ ငါးသလဲထိုး
- ၆၇။ ငါးကြင်း
- ၆၈။ ငါးသလောက်
- ၆၉။ ဖား
- ၇၀။ မြေ
- ၇၁။ ရေမြေ

- တိက်.
- မူတ်.
- မူတ်.သုမ်း
- မူင်း/မူင်းခူခမ်
- ဂူင်,ဂါင်
- လက်းဂိုမ်း
- ယိုင်း
- ခေခမ်
- မိင်းဂူခမ်းငေ့
- မိင်းလသင်း
- မိင်းသပ်,
- လက်း/လက်းခိပ်
- ပူဂ်,
- မိင်းဂိုင်း,ဂိုမ်း
- မူင်းမိင်း
- ပု
- ပုလမ်/ပုဂေ့
- ပုပူဂ်း
- ခုင်း
- ပုလုဂ်း
- ပူ
- ဂို
- ပုယိခမ်,
- ပုလုဂ်း/ပုခီးလုဂ်း
- ပုမူင်း
- ပုလတ်,
- ခိတ်,
- ငူး
- ငူးခမ်.

ကန်သတ်

၇၂။ မြွေဟောက်	ငှက်ရှင်၊
၇၃။ မြွေပွေး	ငှက်တိုင်း
၇၄။ မြွေစိမ်း	ငှက်ခီဝ်
၇၅။ ဒေါင်း	ခွက်ယုင်း
၇၆။ ကျီးကန်း	ဂၢ/ဂၢလမ်
၇၇။ ကြက်	ဂံ၊ မွန်
၇၈။ ဘဲ	ဝိတ်း
၇၉။ ဘဲငန်း	ရှာခင်၊
၈၀။ ဥသုဋ္ဌာန်	တူင့်လေး
၈၁။ ဂျိုး (ချိုး)	ခွက်တူ
၈၂။ ဗျိုင်း	ခွက်ယောင်း
၈၃။ ဋင်းတ	ခောင်းတၢ./လောင်းတၢ.
၈၄။ ဇီးကွက်	ဂဝ်
၈၅။ စွန်	ရှင်
၈၆။ စာကလေး	ခွက်လွက်၊
၈၇။ လင်းနို့	မိင်၊
၈၈။ ငှက်ခါး	ဂၢခါပ်၊
၈၉။ နို့ပြည်စုတ်	ခွက်ဝိတ်း/ခွက်မာဂ်၊ ရှိုင်းမာဂ်၊ ခိုဝ်
၉၀။ ငှက်	ခွက်ခွမ်း
၉၁။ ခို	ဂၢကိုင်း/ဂၢဂဲ/ဂၢခွင်
၉၂။ ကြက်ဆင်	ဂံ၊ ထာင့်
၉၃။ တောကြက်	ဂံ၊ ထိုခင်၊
၉၄။ အောက်ချင်း	ခွက်ခွက်၊ ဂၢဂ်
၉၅။ ပျံလွှား	ခွက်ကီခင်၊ ဗျု
၉၆။ သာလိကာ	ခွက်ကီင်း
၉၇။ ဇရက်	ခွက်ဂီဝ်၊
၉၈။ သိန်း	ယိင်း

၉၉။ တစ်တီတူး
၁၀၀။ ကြိုးကြာ
၁၀၁။ ခါ

တိတ်းတိတ်း
ဂူခင်း၊
ခရက်ဂါတ်၊

(ဆ) သစ်ပင်ပန်းပင်

၁။ ကျွန်းပင် - ၈၆၉၉
၂။ ပျဉ်းကတိုး
၃။ ပိတောက်ပင်
၄။ ညောင်ပင်
၅။ ကံ့ကော်ပင်
၆။ ဂွေးပင် - ဆီ၊ ဝေ၊ - မှတ်တမ်း
၇။ လက်ပံပင်
၈။ စိန်ပန်းပင်
၉။ ချယ်ရီပင်
၁၀။ ထင်းရှူးပင်
၁၁။ ကြံပင်
၁၂။ စပါးပင်
၁၃။ ကိုင်းပင်
၁၄။ ဂုန်လျော်ပင်
၁၅။ ဆူးပင်
၁၆။ ကြိမ်ပင်
၁၇။ ဖက်ပင်/သနပ်ဖက်ပင်
၁၈။ သနပ်ခါးပင်
၁၉။ ယူကလစ်ပင်
၂၀။ ဆေးရွက်ပင်
၂၁။ ကြူပင်
၂၂။ သက်ကယ်ပင်
၂၃။ မြက်

တူခင်းမံ့ထက်း - သိ၊ မေ၊
တူခင်းမံ့တိုင်း
တူခင်းပီးတွက်
တူခင်းမံ့လှိုင်၊
တူခင်းဂမ်၊ ဝေ၊
တူခင်းမာဂ်၊ ဂူဂ်၊ - မေ၊ မေ၊ မေ၊ မေ၊ မေ၊ မေ၊
တူခင်းမံ့ခိင်
တူခင်းမုဂ်၊ ယိုးယှင်း - သိ၊ မေ၊
တူခင်းမုဂ်၊ ဂူခင်း / တူခင်းမုဂ်၊ လိင်
တူခင်းမံ့ပီဂ်၊
တူခင်းကွံ
တူခင်းခင်း
တူခင်းပုင်းလင်း / တူခင်းခိမ်း / ဝေ၊
တူခင်းပေ၊ - မေ၊
တူခင်းခေမ်
တူခင်းဝံ၊
တူခင်းတွင် / တူခင်းတွင်မခင်း
တူခင်းသခင်းခါး
တူခင်းမံ့ခေင်းလင်း
တူခင်းယါဒွံ
တူခင်းမံ့ကေ၊
တူခင်းခါး
ယိုင်း / ယိုင်းယါဒွံ

ကန့်သတ်

၂၄။ ဝါး	မံ.မူဝ်/မံ.
၂၅။ ဝါးပိုး	မံ.ပူဂ်,
၂၆။ ဝါးနက်	မံ.မူင်/မံ.မူင်လမ်
၂၇။ ထီးရိုးဝါး	မံ.လလူမ်း
၂၈။ ကြခတ်ဝါး	မံ.သင်းခမ်
၂၉။ နှင်းဆီပန်း	မူဂ်,ခင်းသီ,
၃၀။ စပယ်ပန်း	မူဂ်,ခပ်,တီဂ်,
၃၁။ ကြာပန်း	မူဂ်,မူဝ်
၃၂။ မြတ်လေးပန်း	မူဂ်,မူးလေး
၃၃။ တရုတ်စကားပန်း	မူဂ်,လမ်ဂုး
၃၄။ သစ်ခွပန်း	မူဂ်,ခမ်းလမ်း
၃၅။ နေကြာပန်း	မူဂ်,ပၤခင်းလူခင်း/မူဂ်,ဝခင်းဝံၤ,
၃၆။ သစ္စာပန်း	မူဂ်,မင်းခေ
၃၇။ မေမြို့ပန်း	မူဂ်,မေ,မိဝ်
၃၈။ စက္ကူပန်း	မူဂ်,တၢင်မိ/မူဂ်,လေး
၃၉။ ညမွှေးပန်း	မူဂ်,ဂူမ်လိဂ်း
၄၀။ ငွေပန်း	မူဂ်,လၢမ်ငိုခင်း/မူဂ်,ဂိုဝ်းငိုခင်း
၄၁။ စကားဝါပန်း	မူဂ်,လၢမ်ခမ်း

(ဇ) အစား အသောက်နှင့် အရသာ

၁။ ထမင်း	ခပ်
၂။ ဟင်း	ဟဂ်း
၃။ ဆန်	ခပ်သၢခမ်
၄။ ဆီ	ခမ်.မမ်း
၅။ ဆား	ဂိုဝ်
၆။ ပဲပုတ်	ထူဝ်,ခပ်
၇။ ငါးခြောက်	ပုဂ်ဂိုဝ်း
၈။ အသားခြောက်	ခိုဝ်ဂိုဝ်း/ခိုဝ်ယူင်း

- ၉။ ငပိရည်
- ၁၀။ ငရပ်သီး
- ၁၁။ ကြက်သွန်နီ
- ၁၂။ ကြက်သွန်ဖြူ
- ၁၃။ ဂျင်း
- ၁၄။ နနွင်း
- ၁၅။ ဟင်ချိုမှုန့်
- ၁၆။ ပုစွန်ခြောက်
- ၁၇။ ခေါပုတ်
- ၁၈။ ခေါက်ဆွဲ
- ၁၉။ ဆန်ပြုတ်
- ၂၀။ ထမင်းကြော်
- ၂၁။ မုန့်
- ၂၂။ အကြော်
- ၂၃။ တို့စရာ
- ၂၄။ လက်ဖက်သုပ်
- ၂၅။ ဂျင်းသုပ်
- ၂၆။ လက်ဖက်ရည်ကြမ်း
- ၂၇။ လက်ဖက်ရည်ချို
- ၂၈။ သကြား
- ၂၉။ ကြံသကာ
- ၃၀။ ထန်းလျက်
- ၃၁။ တိုဟူး
- ၃၂။ မုန့်ညှင်းဆီ
- ၃၃။ ရေ
- ၃၄။ ကောက်ညှင်းပေါင်း
- ၃၅။ နွားနို့
- ၃၆။ အရက်
- ၃၇။ ခေါင်ရည်

- ခေမ်.ပုခေပ်း
- မာဂ်,ဟိတ်./မာဂ်,ဟိတ်း
- ဟဂ်းမီ,လိင်
- ဟဂ်းမီ,ဟိုဂ်, / ဟဂ်းမီ,ဂျေ
- ခိုင်
- မိခွ်
- ဟွင်ဝါခေ
- ခိုင်,ဂိုင်, / ဂေ,လေး
- ခပ်,ပုဂ်း / ခပ်,ထမ်ငါး
- ခပ်,သွံး
- ခပ်,ဂိုင်လိင်
- ခပ်,ခွင်
- ခပ်,မုခေပ်း
- ခပ်,ပွင်,ခွင်
- ဟဂ်းဂပ်း
- ခေင်,ဂွင်
- ခိုင်ဂွင်
- ခေမ်.ခေင်,ခွမ် / ယိုင်
- ခေမ်.ခေင်,ဝါခေ
- ဂိုင်ဝါခေ
- ခေမ်.ကွံ
- ခေမ်.ထါခေ
- ထွင်,ဟူး
- ခေမ်.မခေပ်းဟဂ်းဂါတ်,
- ခေမ်.
- ခပ်,ခေင်ခိုင်
- ခေမ်.ခေမ်,ပွင်
- လပ်
- ခေမ်.ဂမ်.လေး,

ကန့်သတ်

- ၃၈။ ထမင်းကြမ်း
- ၃၉။ ဆေးလိပ်
- ၄၀။ လက်ဖက်ခြောက်
- ၄၁။ ချိုသည်
- ၄၂။ ခါးသည်
- ၄၃။ ငန်သည်/လေးသည်
- ၄၄။ စပ်သည်
- ၄၅။ ချဉ်သည်
- ၄၆။ ဖန်သည်
- ၄၇။ ဆိမ့်သည်
- ၄၈။ အိသည်
- ၄၉။ ပေါသည်
- ၅၀။ ရှိန်းသည်

- ခပ်ဒယိခမ် /
- လီခမ်းယုဒ
- ခနိင်းရှိုင်း
- ဝါခမ် / လီမ်း
- ခူမ်
- လီမ်း
- ဟိတ်း
- သူမ်း
- ဟတ်,
- သိင့်
- ကိုဝ်, လှိုဝ်
- လင်
- ရှိုခမ်း

(၅၂) ဟင်းသီးဟင်းရွက်

- ၁။ ဟင်းသီးဟင်းရွက်
- ၂။ ချဉ်ပေါင်ရွက်
- ၃။ ကင်ပွန်းချဉ်ရွက်
- ၄။ ဆူးပုတ်ရွက်
- ၅။ ဂေၤဖီထုပ်
- ၆။ ပန်းဂေၤဖီ
- ၇။ မုန်ညင်း
- ၈။ ဆဲလပ်ရွက်
- ၉။ ကန်စွန်းရွက်
- ၁၀။ မန်ကျည်းရွက်
- ၁၁။ တမာရွက်
- ၁၂။ မြင်းခွာရွက်
- ၁၃။ ညောင်ချဉ်ရွက်

- ဟက်းယိုဝ်း, ဟက်းခိပ် / ဟက်းယိုဝ်း, ခခင်းခိပ်
- ဟက်းသူမ်းပူ
- ဟက်းသူမ်းခူခမ်
- ဟက်းရှုဒ
- ဟက်းဂတ်, ရှေ့,
- မူင်, လျှံ, မွက်,
- ဟက်းဂတ်,
- ဟက်းသလပ်း
- ဟက်းဂမ်, ထူခမ်း
- ယွတ်းမက်, ဂီင်း
- မိုတမု,
- ဟက်းခွက်,
- ဟက်းရှို.

- ၁၄။ ကတတ်ရွက်
- ၁၅။ ဇရစ်
- ၁၆။ ပင်စိမ်း
- ၁၇။ ပူစီနံ
- ၁၈။ ဗူးညွန့်
- ၁၉။ ဖရိုညွန့်
- ၂၀။ နံနံပင်
- ၂၁။ ပဲပင်ပေါက်
- ၂၂။ ပဲ
- ၂၃။ မြေပဲ
- ၂၄။ ကုလားပဲ
- ၂၅။ ခဝဲသီး
- ၂၆။ ကျောက်ဖရုံသီး
- ၂၇။ ရွှေဖရုံသီး
- ၂၈။ သခွားသီး
- ၂၉။ ပဲဇောင်းလျားသီး
- ၃၀။ ခရမ်းချဉ်သီး
- ၃၁။ ခရမ်းသီး
- ၃၂။ ကြက်ဟင်းခါးသီး
- ၃၃။ ဒန့်ဒလွန်သီး
- ၃၄။ ဒညင်းသီး
- ၃၅။ ကြောင်လျှာသီး
- ၃၆။ ဗုလုံသီး
- ၃၇။ ရုံးပတီသီး
- ၃၈။ ဖလံတောင်စား
- ၃၉။ မျှစ်
- ၄၀။ ဂျူးမြစ်
- ၄၁။ ခွံ
- ၄၂။ မုန်လာဥ

- ဟင်းဂုမ်း၊
- ဟင်းခေါမ်
- ကိမ်ခိမ်း
- ဂွမ်လူခိမ်၊
- ယုတ်၊ ဟင်းမက်၊ ခေမ် . ထပ်၊
- ယုတ်၊ ဟင်းပက် .
- ဟင်းဂီး
- ထူင်၊ ငှက်၊
- ထူင်၊
- ထူင်၊ လိခိမ်
- ထူင်၊ လိုင်
- မက်၊ ခန့်
- ပက် . မူခိမ်၊
- မက်၊ ပက် .
- တိုင်
- ထူင်ပိုင်
- မက်၊ ခိုင်သုမ်၊
- မက်၊ ခိုင်
- မက်၊ ကင်ခင်
- မက်၊ ဟင်းခိုင်ဂိုက်၊
- မက်၊ တိုင်၊ ယင်း
- မက်၊ လိုင်၊ ဂ၊
- မက်၊ ခန့်ငူး
- မက်၊ ခန့်တူခိမ်၊
- ဂခိမ်၊ ကိုခိမ်၊
- ခေ၊
- ဂှက်၊ မီ၊ ဂ၊ / ဂှက်၊ ချူး
- ဂှိမ်း
- ဂှိမ်ဟင်းပိုက် .

- ၄၃။ အာလူး
- ၄၄။ ကန်စွန်းဥ
- ၄၅။ ပိန်းဥ
- ၄၆။ အာတာလွတ်/သင်ဥ
- ၄၇။ မျောက်ဥ
- ၄၈။ ဖျဉ်
- ၄၉။ ဝဥ
- ၅၀။ အင်ဥ
- ၅၁။ ပီလောပိနံဥ
- ၅၂။ ပဒဲကော
- ၅၃။ ဂုံမင်း
- ၅၄။ ပဲစိမ်းစားဥ

- ယင်,ယိး/ဂွပ်လိခင်/ကၢ,လူး
- ဂွပ်မခင်း
- ဂွပ်ယိုက်,
- ဂွပ်မခင်းတွင်လိင်
- ဂွပ်မခင်းထို့ခင်, /ဂွပ်မခင်းဂိုင်,
- ဂွပ်မုန်း/ကီ,ငေၤ
- ဂွပ်မုန်း
- ဂိုဝ်းတွပ်း
- ဂွပ်မခင်းခိုင်
- ဂွပ်ခါ,
- ဂိုဝ်း
- ထူဝ်,ဂိခင်ဂွပ်

((ဤ)) သစ်သီးဝလံ

- ၁။ အုန်းသီး
- ၂။ လိမ္မော်သီး
- ၃။ သံပရာသီး
- ၄။ ရှောက်သီး
- ၅။ သရက်သီး
- ၆။ ပိန္နဲသီး
- ၇။ နာနတ်သီး
- ၈။ သဘောသီး
- ၉။ ငှက်ပျောသီး
- ၁၀။ ထောပတ်သီး
- ၁၁။ ပန်းသီး
- ၁၂။ ရှောက်ချိုသီး

- မာဂ်,ပာဝ်/မာဂ်,ကုခင်
- မာဂ်,ထွန်း
- မာဂ်,ယုဒ
- မာဂ်,ကိုခင်း
- မာဂ်,မုင်း
- မာဂ်,လောင်း
- မာဂ်,ဂိုင်/မာဂ်,ဂျုလတ်း
- မာဂ်,သောင်းယေး
- ဂူလ်း
- မာဂ်,ထေးပတ်း
- မာဂ်,ဂီမ်ဒိုင်,
- မာဂ်,ဝါခင်

၁၃။	ဩဇာသီး	မာဂ်, ကေ, လ,
၁၄။	သလဲသီး	မာဂ်, လင်
၁၅။	မက်မန်းသီး / သာ, နှုတ်,	မာဂ်, မခန့်
၁၆။	သစ်တော်သီး	မာဂ်, ဂေ
၁၇။	ဥသျှစ်သီး	မာဂ်, ပိခင်း
၁၈။	စတော်ဗယ်ရီသီး	မာဂ်, ဂူးဂါးလျး
၁၉။	မာလကာသီး	မာဂ်, ဂ,
၂၀။	ဆီးသီး	မာဂ်, ခေ
၂၁။	မရမ်းသီး	မာဂ်, မုင်းယာခင်း / မာဂ်, ခေါင်
၂၂။	ကျဲကောသီး	မာဂ်, ကုင်း / မာဂ်, ဝုင်း
၂၃။	ထန်းသီး	မာဂ်, ထာခမ်
၂၄။	ကွမ်းသီး	မာဂ်, မူ
၂၅။	ဆီးဖြူသီး	မာဂ်, ခာမ်
၂၆။	ချဉ်စော်ကားသီး	မာဂ်, ဝါင်း
၂၇။	ဖန်ခါးသီး	မာဂ်, ခေ
၂၈။	ဖရဲသီး	တိုင်လမ်, ပူ, (ခါးခင်း) / ခုတ်
၂၉။	ဝွေးသီး	မာဂ်, ဂွက်,
၃၀။	ထောင်ဝွေးသီး	မာဂ်, ခီးခူ
၃၁။	မက်မွန်သီး	မာဂ်, မုခင်း
၃၂။	မွန်ကူသီး	မာဂ်, လွတ်,
၃၃။	ကြိမ်သီး(ပင်)	မာဂ်, ဂေ,
၃၄။	ကြိမ်သီး(နွယ်)	မာဂ်, ဝါ
၃၅။	ဖောင်းလျားသီး	မာဂ်, ယိုင်း
၃၆။	ကနစိုးသီး	မာဂ်, ဟူး
၃၇။	စပျစ်သီး	မာဂ်, သပိတ် / မာဂ်, ခါး
၃၈။	တည်သီး	မာဂ်, ဂွင်လိင်း
၃၉။	သစ်ကြားသီး	မာဂ်, တို့,

(၅) ရောဂါနှင့် ဆေးဝါး

- ၁။ ကျောက်ရောဂါ
- ၂။ ဝမ်းရောဂါ
- ၃။ ငှက်ဖျားရောဂါ
- ၄။ ဝက်သက်ရောဂါ
- ၅။ ချောင်းဆိုးရောဂါ
- ၆။ ယားနာ/ဝဲနာ
- ၇။ နှာစေးခြင်း
- ၈။ ခေါင်းကိုက်ခြင်း
- ၉။ မူးဝေခြင်း
- ၁၀။ ဗိုက်နာရောဂါ
- ၁၁။ ကိုယ်ပူခြင်း
- ၁၂။ တုတ်ကွေးရောဂါ
- ၁၃။ ပန်းနာရောဂါ
- ၁၄။ နှုနာ/အနာကြီးရောဂါ
- ၁၅။ ဝက်ရူးပြန်ရောဂါ
- ၁၆။ လေထိုးလေအောင့်ရောဂါ
- ၁၇။ ရင်ကျပ်ရောဂါ
- ၁၈။ လည်ပင်းကြီးရောဂါ
- ၁၉။ ကာလသားရောဂါ
- ၂၀။ လိပ်ခေါင်းရောဂါ
- ၂၁။ ဆီးချိုရောဂါ
- ၂၂။ ဝမ်းချုပ်ခြင်း
- ၂၃။ အနာစိမ်းရောဂါ
- ၂၄။ မျက်စိရောဂါ
- ၂၅။ မျက်ခမ်းစပ်ရောဂါ
- ၂၆။ ဖောရောင်ခြင်း
- ၂၇။ အူရောင်ဝန်းဖျား

- တၢင်းပီခိမ်မာဂ်၊
- တၢင်းပီခိမ်တွင့်
- တၢင်းပီခိမ်ခေဝ်ခွက်./ခေဝ်သခိမ်၊
- တၢင်းပီခိမ်မာဂ်၊လီင်
- တၢင်းပီခိမ်ကံ
- တၢင်းပီခိမ်ခွမ်း/တၢင်းပီခိမ်ဂျေ
- ပီခိမ်ဝတ်း/ပီခိမ်ကာခိမ်
- ဂွပ်ခံး
- မတ်း
- တၢင်းပီခိမ်တွင့်လီပိး
- ခိင်ခံး/ခိင်လိတ်၊
- တၢင်းပီခိမ်ခေဝ်ခွတ်း
- တၢင်းပီခိမ်မုင်ခေျး
- တၢင်းပီခိမ်တုတ်း
- တၢင်းပီခိမ်မုးမူ
- တၢင်းပီခိမ် တွင့်တိပ်းတွင့်ဂီခိမ်း
- ဂွပ်လှံဂပ်.
- တၢင်းပီခိမ်ခေျးပုမ်း/ခေျးပာပ်၊
- တၢင်းပီခိမ်ဂလာင်၊
- တၢင်းပီခိမ်သံးဂူခိမ်းမိခိမ်း / သံးဂူခိမ်း
- တၢင်းပီခိမ်လီ. / တၢင်းပီခိမ်သံး
- တွင့်ဂမ်./တွင့်ချက်း
- ဟီ
- တၢင်းပီခိမ်တုလီပိး
- တၢင်းပီခိမ်တုဇဟ.
- ဂွံး
- ခေဝ်သံးဂွံး

၂၀။ ပွေး /	၅၀။
၂၉။ ညှင်း/တင်းတိတ်	လၢင်, / ခေးယၢ
၃၀။ အဖျားဖြတ်ဆေး	ယၢ; ယၢ ခေၤ
၃၁။ ဝမ်းနှုတ်ဆေး	ယၢ; ချူးတူင် / ယၢ; ထံတူင်
၃၂။ ဝမ်းပိတ်ဆေး	ယၢ; ပိက်. တူင်
၃၃။ ချွေးတိတ်ဆေး	ယၢ; ကုပ်. ဂှိုင်,
၃၄။ အားဆေး	ယၢ; ဂှိုင်း
၃၅။ အဆိပ်ပြေဆေး	ယၢ; ဂေ;
၃၆။ ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေး	ယၢ; ယၢ ကံ
၃၇။ ခေါင်းကိုက်ပျောက်ဆေး	ယၢ; ယၢ ဂှိုင်ခံ;
၃၈။ ပန်းနာဆေး	ယၢ; မှိုင်ခေး
၃၉။ သောက်ဆေး	ယၢ; ယၢ ဂိခံ
၄၀။ ထိုးဆေး	ယၢ; သမ်း
၄၁။ လိမ်းဆေး	ယၢ; ထး
၄၂။ ငန်းဆေး	ယၢ; ငါခံ
၄၃။ သွားကိုက်ပျောက်ဆေး	ယၢ; ယၢ ခိတ်; ထိတ်
၄၄။ သွေးတိတ်ဆေး	ယၢ; ထၢတ်; လှိုတ်; / ယၢ; ငှိုတ်; ထိတ်
၄၅။ မျက်စဉ်း	ယၢ; ခၢတ်; ထၢ
၄၆။ ဆားခါး	ဂှိုင် ခူမ်
၄၇။ ကျောက်ချဉ်	ဂှိုခံ သူမ်း
၄၈။ လေဆေး	ယၢ; လူမ်း / ယၢ; လူမ်း သူမ်း
၄၉။ သံချဆေး	ယၢ; ချူး တိုက်,
၅၀။ ဝမ်းကိုက်ပျောက်ဆေး	ယၢ; ယၢ တူင် ခွင် / တူင် လှိုတ်;
၅၁။ မေ့ဆေး	ယၢ; လှိုမ်း တူင်
၅၂။ ထုံဆေး	ယၢ; ထိုင်, / ယၢ; ထိုင်
၅၃။ သွေးဆေး	ယၢ; လှိုတ်;
၅၄။ ပရုပ်ဆီ	ပယုတ်; သီ,

- ၅၅။ အစာကြေဆေး
- ၅၆။ အကျောဆေး
- ၅၇။ ရှူဆေး

ကန့်သတ်

ယုဒတူင်ဂိုဒ်/တူင်ပွင်း
 ယုဒကီခိန်/ယုဒသမ်းခိန်/ကီခိန်
 ယုဒသုတ်,

(၅) အဆောက်အဦး

- ၁။ အိမ်
- ၂။ ကျောင်း
- ၃။ တဲ
- ၄။ တင်းကုတ်
- ၅။ အိမ်သာ
- ၆။ ဆေးရုံ
- ၇။ ရုံး
- ၈။ ရုပ်ရှင်ရုံ
- ၉။ ဆေးပေးခန်း
- ၁၀။ ထောင်
- ၁၁။ တဲတန်းကျား
- ၁၂။ ဘုန်းကြီးကျောင်း
- ၁၃။ ဘုရားရှိခိုးကျောင်း
- ၁၄။ စေတီပုထိုး
- ၁၅။ ကားဆိပ်
- ၁၆။ ဘူတာရုံ
- ၁၇။ သင်္ဘောဆိပ်
- ၁၈။ လေဆိပ်
- ၁၉။ စာတိုက်
- ၂၀။ စက်ရုံ
- ၂၁။ အလုပ်ရုံ
- ၂၂။ ဆန်စက်
- ၂၃။ ဆီစက်

ဂိုခိန်
 ဂျင်း/ဂျင်းဂိုခိန်
 ထိုင်/သုမ်
 သိုင်,
 ထိုင်/ထိုင်ခီး/ထိုင်ထာတ်/ ဂျင်း
 ဂျင်းယု/သေးယုင်,
 လုမ်း
 ဂျင်းငဝ်း
 ခခိန်ပခိန်ယုယု / ဂျင်း
 ထိုင်, - ခခိန်
 သုမ်. တာခိန်ယာဝ်း
 ဂျင်းမုခိန်လဝ်း
 ဂျင်းဝံး/ဩ
 ဂျင်းမူး
 တီးဂျင်းဂိုတိန် - ဟျေ
 ပူ, တျေ - ဟျေ
 တျေဂျင်းသင်ယေ
 တျေဂျင်းမိခိန်/ခိုင်, ဂျင်းမိခိန်
 ဂျင်းသို, လိဂ်း/လျ, တီဂ်း
 ဂျင်းလဂ်း/ယုင်, လဂ်း
 ဂျင်းဂခိန်/ယုင်, ဂိုတိန်ဂခိန်
 လဂ်းခဝ်းသခိန်/လဂ်းတမ်ခဝ်း
 လဂ်းခမ်. မခိန်

- ၂၄။ သစ်စက်
- ၂၅။ သကြားစက်
- ၂၆။ စက္ကူစက်
- ၂၇။ မီးစက်
- ၂၈။ ရေစက်
- ၂၉။ ကုန်သိုလှောင်ရုံ
- ၃၀။ အားကစားရုံ
- ၃၁။ အသံလွှင့်ရုံ
- ၃၂။ ကြေးနန်းရုံး
- ၃၃။ စာကြည့်တိုက်
- ၃၄။ ဧည့်ဂေဟာ
- ၃၅။ ပြတိုက်

- လက်နှိပ်
- လက်နှိပ်ဂီတခန်း
- လက်နှိပ်လေ့
- လက်နှိပ်ယုတ်
- လက်နှိပ်ခေမိ
- တီးဝိုင်းခန်း၊ ခုတ်လှိုင်း
- ဂွင်းတီးလှိုင်း၊ ကီခင်းဂွင်း
- ဂွင်းပုံ၊ သီင်
- လှိုင်းကျေးခေခင်း / ခွေ
- ဂွင်းလှိုင်း / ခွေ
- ဂွင်းခင်းခမ်း၊ ခီဂီ
- ပျို့တီဂီ

(၃) အရောင်အဆင်း

- ၁။ အဖြူရောင်
- ၂။ အနီရောင်
- ၃။ အဝါရောင်
- ၄။ အပြာရောင်
- ၅။ အစိမ်းရောင်
- ၆။ အနက်/အမည်းရောင်
- ၇။ အညိုရောင်
- ၈။ ပန်းရောင်
- ၉။ မီးခိုးရောင်
- ၁၀။ ခရမ်းရောင်

- သီခပ် / သီယိုဂီ
- သီလိင်
- သီလှိုင်း
- သီသွမ်
- သီခိုင်
- သီလမ်
- သီဂမ်
- သီခွင်
- သီခင်းယုတ်
- သီမာဂီ၊ ခိုင် / ဂမ်၊ မာဂီ၊ ခိုင်

(မ) လူတန်းစား

- ၁။ လူ
- ၂။ အလုပ်သမား
- ၃။ လယ်သမား
- ၄။ တောသား
- ၅။ မြို့သား
- ၆။ ရွာသား
- ၇။ တောင်ပေါ်သား
- ၈။ ကာယလုပ်သား
- ၉။ ဉာဏလုပ်သား
- ၁၀။ ဆရာ
- ၁၁။ ဆရာမ
- ၁၂။ ကျောင်းအုပ်
- ၁၃။ ကျောင်းသား
- ၁၄။ ကျောင်းသူ
- ၁၅။ ဆရာဝန်
- ၁၆။ သူနာပြုဆရာမ
- ၁၇။ သမ္မတ
- ၁၈။ ဝန်ကြီးချုပ်
- ၁၉။ ဝန်ကြီး
- ၂၀။ သဘာပတိ
- ၂၁။ ဥက္ကဋ္ဌ
- ၂၂။ အတွင်းရေးမှူး
- ၂၃။ အခမ်းအနားမှူး
- ၂၄။ အဖွဲ့ဝင်
- ၂၅။ နာယက
- ၂၆။ ညွှန်ကြားရေးမှူး
- ၂၇။ သူပုန်
- ဂူခမ်း
- ဂူခမ်းရှိတီးဂါခမ်
- ဂူခမ်းရှိတီးခေး/လင်းခေး
- ဂူခမ်းဝါခမ်းခွက်
- ဂူခမ်းဝိုင်း
- ဂူခမ်းဝါခမ်း
- ဂူခမ်းခိုင်လုံ
- ဂူခမ်းရှိတီးဂါခမ်ကျမ်း/ဂါ,ယါ.
- ဂူခမ်းရှိတီးဂါခမ်လူလုံးလူခမ်း,/ လူ,ခေး.
- ဩ, / မေ,သခမ်း/ခူးမေ
- ဩ,မ./ဩ,ခင်းယိုင်း
- ဟူးဂူခမ်းဂျင်း/ဂျင်းကုန်း
- လုန်းကူခမ်း,ဂျင်း
- လုန်းကူခမ်း,ဂျင်းယိုင်း
- ဩ,ဝုခမ်း,/ခူးမေယါ
- ခင်းမေလမ်းလူးဂူခမ်းပီခမ်း
- ထွမ်ထိုင်း
- ဝုခမ်း,ချိုင်းလိုင်
- ဝုခမ်း,လိုင်
- ဟူးခင်းထိုင်း
- ဂူပပ်
- ဟူးမံ
- ဟူးခပ်.ပာင်
- ဟူးခပ်မှူး,လမ်း
- ခေး,ယဂါ.
- ခိတ်,
- ဂူခမ်းထိုခမ်း,

၅၈။ ဇာတိကျန်းသူ

၂၉။ အဖျက်သမား

၃၀။ အလင်းဝင်သူ

၃၁။ သူခိုး

၃၂။ ဒေဓိ

၃၃။ လူဆိုး

၃၄။ သဌေး

၃၅။ ဆင်းရဲသား - ဂုဏ်းရှိသူ

၃၆။ တပည့်

၃၇။ ဘုရင်

၃၈။ မိဖုရား

၃၉။ ဘုရင်မ

၄၀။ ကုန်သည်

၄၁။ ပွဲစား - ဝါဏ္ဍိယ

၄၂။ အမြတ်ကြီးစား

၄၃။ ငွေရှင်ကြေးရှင်

၄၄။ ပြည့်တန်ဆာမ

၄၅။ အရူး

၄၆။ သူတောင်းစား

၄၇။ ကျွန်

၄၈။ သခင်

၄၉။ ဖဲသမား

၅၀။ ဒုက္ခသည်

၅၁။ အရက်သမား

၅၂။ တိန်းသမား

၅၃။ တံငါသည်

၅၄။ မုဆိုး

၅၅။ သူစိမ်း

ဂူခင်းသုဂ်.ယုင်

ဂူခင်းယု. / ဂူခင်းဂဝ်း /

ဂူခင်းယု. ဂူခင်းဂဝ်း

ဂူခင်းခဝ်းလိင်

ဂူခင်းလက်. / ယုဒလက်.

ဂူခင်းလူခင် / လူခင်

ဂူခင်းဂို.

ဂူခင်းမီး

ဂူခင်းယုခင်

တပေး / လက်ဒုတ်

ခုခင်ဂျေခမ်း

ခောင်းခောင်းဂျေ

ခောင်းဂျေခမ်း

ဂူခင်းဂါ.

ပွဲးလျး - ဝါဏ္ဍိယ

ဂူခင်းဂိခင်ခမ်. ချတ်လှိုင်

လဝ်းငိုခင်းလဝ်းဂေးလင်း

ဗမဒ်မဂ်, လမ် / ဗမဒ်မလမ် / ဗမဒ်မလမ်

ဂူခင်းယုင်,

ဂူခင်းယုခင်း

ခါ

လဝ်း

လဝ်းဟံ. / ဂူခင်းတေ, ဟံ.

ဂူခင်းတုဂ်းခိမီးမံး

လဝ်းလဝ်း / ဂူခင်းဂိခင်လဝ်း /

လဝ်းယုဒ / ဂူခင်းယု, ယုဒ

တမ်, ငါ / လျးခမ်.

မူးသိုဝ်း / လျးထိုခင်,

ပိုခင်း

- ၅၆။ ခရီးသည်
- ၅၇။ သုံ့ပန်း
- ၅၈။ သူကြီး
- ၅၉။ နွားကျောင်းသား

- ဂူခမ်းကွက်, တၢင်း/ ဂူခမ်းကွက်, ခၢင်းတၢင်း
- ဂူခမ်းသုမ်းသိုက်
- ပူ, ဧဂ,
- လုက်နွကူခမ်း, လိင်္ဂပူဝင်း

(က) ဆွဲမျိုးတော်စပ်ပုံ

- ၁။ အဘိုး
- ၁။ အဘွား
- ၃။ အဖေ
- ၄။ အမေ
- ၅။ သား
- ၆။ သမီး
- ၇။ မြေး
- ၈။ တူ/တူမ
- ၉။ အစ်ကို
- ၁၀။ အစ်မ
- ၁၁။ ညီ/မောင်
- ၁၂။ ညီမ/နှမ
- ၁၃။ ဦးလေး
- ၁၄။ အဒေါ်
- ၁၅။ ဘကြီး
- ၁၆။ အဒေါ်ကြီး
- ၁၇။ ခင်ပွန်း
- ၁၈။ ဇနီး
- ၁၉။ မိတ်ဆွေ/သူငယ်ချင်း
- ၂၀။ သားမက်
- ၂၁။ ချွေးမ
- ၂၂။ ယောက်ျား(ထီး)

- ပူ, /ခိုင်း
- ဘွက်, /ခမ်း
- ပေး/ကူ
- မေး
- လုက်နွထံး
- လုက်နွယိုင်း
- လၢခမ်း
- လၢခမ်းထံး/လၢခမ်းယိုင်း
- ဝီဒ်ထံး/ဝီဒ်ကံး/ဝီဒ်လံ/ဝီဒ်သၢင်,
- ဝီဒ်ခၢင်း/ဝီဒ်သၢင်
- ခွင့်ထံး
- ခွင့်ယိုင်း
- ပေးခေ./ကၢပ်/လုင်း
- မေးခေ./ကၢ/ပုဒ်
- လုင်း
- ပုဒ်/မေးပုဒ်
- ဟုတ်
- မေး
- တံးဂေ./တူလုးဂေ./ကူလုးဂေ.
- လုက်နွခူလု
- လုက်နွပို.
- ပူ, ခမ်း/ပေးလံး

၂၃။ ယောက္ခမ(မ)	ကွက်,ခမ်း/မေးလတ်
၂၄။ ညီအစ်ကိုဝမ်းကွဲ	ပီးခွင့်ခိခိနှင့်
၂၅။ မိထွေး	မေးသိုဝ်,
၂၆။ ဘထွေး	ပေးသိုဝ်,/ကူးသိုဝ်,
၂၇။ ယောက်ဖ	ပီးခူဝ်/ခွင့်ခူဝ်
၂၈။ မရီး	ပီးလှင်း
၂၉။ မတ်	ခွင့်လှီးယှင်
၃၀။ ခဲအို	ယှင်ပီးခင်း
၃၁။ ခယ်မ	ခွင့်ယိုင်းမေး
၃၂။ မယားကြီး	မေးလှင်/မေးငဝ်း
၃၃။ မယားငယ်	မေးခွံ./မေးကွခိ,
၃၄။ မွေးစားသား/သမီး	လုဂ်းဂိုဝ်း/
၃၅။ မယားပါ/လင်ပါသား-သမီး	လုဂ်းလှမ်းမေး/လုဂ်းလှမ်းကူး

(၂၀) လူမျိုးစွယ်အခေါ်အဝေါ်

၁။ ကချင်	ခင်
၂။ ကရင်	ယင်း
၃။ ကယား	ယင်းလိင်/ဂယား
၄။ ချင်း	ချင်း
၅။ မွန်	မွန်
၆။ မြန်မာ	မာခိး
၇။ ရခိုင်	ရခိုင်,
၈။ ရဝမ်	ရဝင်,
၉။ ရှမ်း	တီး
၁၀။ တရုတ်	ဧခ,
၁၁။ ကိုးကန့်တရုတ်	ဧခ,ဂူဝ်းဂါင့်
၁၂။ ကုလား	ဂူးလူး
၁၃။ ယိုးဒယား	ထီး

- ၁၄။ ဂျပန်
- ၁၅။ လာအို
- ၁၆။ အင်္ဂလိပ်
- ၁၇။ ပအိုဝ်
- ၁၈။ ပလောင်
- ၁၉။ ဓနု
- ၂၀။ ဝ/လွယ်လ

- ဂျပ,ပါခမ်,
- လၢင်း
- ကိင်းဂလိတ်း
- ပကူင်း
- ဂူခမ်းလုံ
- ထခူ.
- ဝါ./လုံလါ.

(ထ) ဣသီဥတုနှင့် အချိန်ကာလ

- ၁။ မိုးလေဝသ
- ၂။ ရာသီဥတု
- ၃။ နွေဥတု
- ၄။ မိုးဥတု
- ၅။ ဆောင်းဥတု
- ၆။ မိုးတိမ်
- ၇။ လေမုန်တိုင်း
- ၈။ လေပွေ
- ၉။ လျှပ်စီး/လျှပ်ပန်းနွယ်
- ၁၀။ ဒီရေ
- ၁၁။ လေပြည်လေညှင်း
- ၁၂။ မိုးဦးကျ
- ၁၃။ မိုးနှောင်း
- ၁၄။ မိုးပြေး
- ၁၅။ ဆီးနှင်း/နှင်းခဲ
- ၁၆။ မိုးသီး
- ၁၇။ လှိုင်း
- ၁၈။ သက်တန့်
- ၁၉။ မိုးချန်းသံ

- ဟူခမ်လှမ်း
- ယါ,သီ,ကူ.တူ.
- ခိုင်,မံး/ခါင်းမံး/ခိုင်,ရှိုင်း/ခါင်းရှိုင်း
- ခိုင်,ဟူခမ်/ခါင်းဟူခမ်/ခိုင်ရှိုင့်/ခါင်းရှိုင့်
- ခိုင်,ဂတ်း/ခါင်းဂတ်း
- ဟု.ဟူခမ်
- လှမ်းလိင်/လှမ်းလှိုင်
- လှမ်းပခမ်,ဟခမ်
- ဟူးဟု.မိတ်း
- ခမ်.ခင်းလှမ်း
- လှမ်းဂတ်းလှမ်းယီခမ်
- ရှိုတ်ဟူခမ်
- ရှိုင်ဟူခမ်
- ဟူခမ်လီခမ်း/ဟူခမ်မါ.လီခမ်း
- မူလ်/ခမ်.ခင်းဂါမ်
- မာဂ်,ရှိုင်း
- ရှိုခမ်ခမ်./လီင်းခမ်.
- ရှိုင်းရှိုင်း
- သီင်ဟု.လင်

၂၀။ မြူ	ကံ၊ခမ်./ခွဲခမ်းခမ်.
၂၁။ နေ့	ဝခမ်း
၂၂။ ရက်	ခမ်း/ဝခမ်း
၂၃။ လ	လှိုခမ်
၂၄။ နှစ်	ဝီ
၂၅။ ရက်သတ္တပတ်	ဝှင်း/ပတ်း
၂၆။ ည	ဂင်ခမ်း
၂၇။ နာရီ	ခေ၊လီ/မိုင်း/မိုင်း
၂၈။ မိနစ်	မီ.ခမ်တ်./မိတ်.
၂၉။ စက္ကန့်	လီဂ်.ဂါခမ်/သိဂ်း
၃၀။ ယနေ့/ဒီနေ့	မိုင်းခမ်.
၃၁။ မနေ့က	မိုင်းဝါး
၃၂။ တမြန်နေ့က	မိုင်းသိုခမ်း
၃၄။ မနက်ဖြန်	မိုင်းယုဂ်း
၃၅။ သန့်ဘက်ခါ	မိုင်းဂိုဝ်း
၃၆။ ဖိန်းနွဲခါ	မိုင်းခိုင်ဒ်
၃၇။ နံနက်	ဂင်ခမ်/ခမ်
၃၈။ နေ့လယ်	ဂင်ဝခမ်း
၃၉။ မွန်းတည့်ချိန်	ခါဝ်းဂင်ဝခမ်းတိုင်
၄၀။ မွန်းလွဲချိန်	ဝါးဝခမ်း
၄၁။ ညနေ	ထမ်းခမ်း
၄၂။ ညဉ့်နက်ပိုင်း	ခါဝ်းလိဂ်း
၄၃။ ညဉ့်သန်းခေါင်	တိုင်ဒ်ခိုခမ်း
၄၄။ ညဉ့်သန်းခေါင်ကျော်	တိုင်ဒ်ခိုခမ်းထံ.
၄၅။ မနက်ဝေလီဝေလင်း	မိုင်းလိုင်းသမုင်သမာင်
၄၆။ စောစော	လဝ်လဝ်
၄၇။ တနေ့လုံး/တနေ့ကုန်	တင်းဝခမ်း/သုတ်းဝခမ်း
၄၈။ တညလုံး	တင်းခိုခမ်း/သုတ်းခိုခမ်း
၄၉။ ယခု/အခု	မိုင်းလိဝ်/ထေးလိဝ်/ယမ်းလိဝ်

- ၅၀။ ခုနက မြိုင်ဒွံးကံး
- ၅၁။ ခဏခဏ ဂမ်းဂမ်း / ဂံ.ဂံ.
- ၅၂။ ခေတ္တ/ခဏ ဂိဝ်.ခရိုင်ဒွံး / ဂမ်းခရိုင်ဒွံး
- ၅၃။ လဆန်း လှိုင်ခမ်းမို့,
- ၅၄။ လပြည့် လှိုင်ခမ်းမူခမ်း
- ၅၅။ လဆုတ် လှိုင်ခမ်းလွင်ဒွံး
- ၅၆။ လကွယ် လှိုင်ခမ်းလမ်း
- ၅၇။ လာမည့်လ/ရှေ့လ လှိုင်ခမ်းတေမး / လှိုင်ခမ်းခေ
- ၅၈။ လွန်ခဲ့တဲ့လ လှိုင်ခမ်းကခမ်းပူခမ်းမး / လှိုင်ခမ်းပူခမ်း
- ၅၉။ နှစ်စ/နှစ်ဦး ဂွင်ဝီ / ပီတေ, လၢ .
- ၆၀။ ရှေ့နှစ်/လာမည့်နှစ် ပီခေမး / ပီတေမး
- ၆၁။ မနှစ်က/လွန်ခဲ့တဲ့နှစ် ပီဂံ / ပီကခမ်းပူခမ်းမး / ပီပူခမ်း
- ၆၂။ နှစ်ဝက် ဂၢင်ဝီ / ခိုင်ဒွံးဝီ
- ၆၃။ နောင်နှစ် ပီတေမး
- ၆၄။ တနေ့တုန်းက မြိုင်ဒွံးဝခမ်းခရိုင်ဒွံးခခခမ်း
- ၆၅။ ဥပုသ်နေ့ ဝခမ်းသိခမ်း
- ၆၆။ နေထွက်ချိန် ခၢမ်းဂၢင်ဝခမ်းကွက်,
- ၆၇။ နေဝင်ချိန် ခၢမ်းဂၢင်ဝခမ်းတူဂ်း
- ၆၈။ နေ့တိုင်း/နေ့စဉ် ဂွံးဝခမ်း / ဂွံးမြိုင်ဂွံးဝခမ်း
- ၆၉။ ညတိုင်း/ညစဉ် ဂွံးခမ်း / ဂွံးခိုခမ်း / ဂွံးခမ်းဂွံးခိုခမ်း
- ၇၀။ လစဉ်/လတိုင်း ဂွံးလှိုင်ခမ်း
- ၇၁။ တသက်လုံး လှိုင်ဒွံးကသၢင်ဒွံး / လှိုင်ဒွံးခွင်, / လှိုင်ဒွံးပၢခမ်း
- ၇၂။ ရှေးရှေးတုန်းက မြိုင်ဒွံးဂွံးခမ်း,
- ၇၃။ မျက်စိတမှိတ်/လျှပ်တပြက် လှိုင်ဒွံးဟိပ်.ထၢ / လှိုင်ဒွံးယၢ.မိပ်ဒွံး
- ၇၄။ မကြာမီ/ခဏနေ့ ဂမ်းခရိုင်ဒွံး / ဂမ်း.ခရိုင်ဒွံး / ဂမ်းကွခမ်း, ခရိုင်ဒွံး
- ၇၅။ ခါတိုင်း ဂွံးပွက်ဒွံး
- ၇၆။ တန်ခူးလ လှိုင်ခမ်းဂျါး
- ၇၇။ ကဆုန်လ လှိုင်ခမ်းဂျက်း
- ၇၈။ နယုန်လ လှိုင်ခမ်းလိတ်း

၇၉။ ဝါဆိုလ	လှိုခမ်ပိတ်၊
၈၀။ ဝါခေါင်လ	လှိုခမ်ဂပ်၊
၈၁။ တော်သလင်းလ	လှိုခမ်သိမ်း
၈၂။ သီတင်းကျွတ်လ	လှိုခမ်သိမ်းကီတ်၊
၈၃။ တန်ဆောင်မုန်းလ	လှိုခမ်သိမ်းသွင်
၈၄။ နတ်တော်လ	လှိုခမ်လိင်
၈၅။ ပြာသိုလ	လှိုခမ်ဂမ်
၈၆။ တပို့တွဲလ	လှိုခမ်သမ်
၈၇။ တပေါင်းလ	လှိုခမ်သီ၊
၈၈။ တနင်္ဂနွေ	ဝခမ်းတိတ် / ဝခမ်းထခမ်းဂခမ်းဂရုတ်၊
၈၉။ တနင်းလာ	ဝခမ်းလခမ် / ဝခမ်းတခမ်းလ၊
၉၀။ အင်္ဂါ	ဝခမ်းကမ်းဂခမ်း / ဝခမ်းကိင်၊ ဂ၊
၉၁။ ဗုဒ္ဓဟူး	ဝခမ်းပုတ်၊ / ဝခမ်းပုတ်၊ ထဂူး
၉၂။ ကြာသပတေး	ဝခမ်းယတ်၊ / ဝခမ်းကျ၊ သပတေး
၉၃။ သောကြာ	ဝခမ်းသုတ်၊ / ဝခမ်းသွက်၊ ကျ၊
၉၄။ စနေ	ဝခမ်းသပ် / ဝခမ်းလခမ်၊

(၁)။ ဣရိယာပစ္စည်းများ

၁။ အိုးစည်	ဂွင်
၂။ လင်းကွင်း	သိင်၊
၃။ မောင်း	မိုင်း
၄။ ပတ္တလား	တိုင်၊ သိက်၊ / ပတ်၊ ထလ၊
၅။ နှံ	ပီ၊ ယိပ်
၆။ စောင်း	တိုင်၊ / တိုင်၊ ဂူတ်၊
၇။ တယော	တရေး၊ / ကြေး
၈။ ပုလွေ/ပြေ	ပီ၊ လှမ်း၊ / တွင်၊ လိတ်၊
၉။ ဝါးလက်ခုပ်	သီးခပ်၊
၁၀။ ဖားစည်	ဂွင်ယင်း

၃၀

ကန့်သတ်

- ၁၁။ ကျွဲချို
- ၁၂။ ဂီတာ
- ၁၃။ မယ်ဒလင်

- ခပ်ဂုံ၊
- ဂီ၊ ထ၊
- တိုင်၊

ကြိယာဝေါဟာရများ

(က) လှုပ်ရှားမှုနှင့် အထွေထွေ

၁။ ရိုသည်	မီး
၂။ ဖြစ်သည်	ပီခမ်
၃။ နေသည်	ယူ၊
၄။ ဟုတ်သည်	လှိုင်း/လှိုင်း
၅။ သင်သည်	သခမ်
၆။ ရေးသည်	တီမိန်
၇။ ဖတ်သည်	လူ/ဖတ်း
၈။ နားထောင်သည်	ထွမ်၊
၉။ သိသည်	ရှု။
၁၀။ တတ်သည်	မေ/လင်
၁၁။ ပြသည်	မေ
၁၂။ ကြည့်သည်	တူရ်း
၁၃။ မြင်သည်/တွေ့သည်	ရှခမ်/ရုး/ထူရ်း
၁၄။ တွေ့ဆုံသည်	ထူရ်း/ထူရ်းရုး
၁၅။ သွားသည်	ခါ၊
၁၆။ လာသည်	မုး
၁၇။ ထိုင်သည်	ခင်
၁၈။ ထသည်	လူဂ်။
၁၉။ ဝင်သည်	ခပ်

ကန့်သတ်

၂၀။ ထွက်သည်	ကွက်၊
၂၁။ ဆာသည်(ဆာလောင်)	တွင့်မံး
၂၂။ ဆာသည်(ရေ)	တွင့်မံး
၂၃။ စားသည်	ဂိခိန်
၂၄။ ဝသည်(အစာ)	ကိမ်၊
၂၅။ သောက်သည်	ဂိခိန်/သုတ်./လုတ်၊
၂၆။ တက်သည်	ခိုခိန်
၂၇။ ဆင်းသည်	လှင်း
၂၈။ အိပ်သည်	ခန္တခိန်
၂၉။ နိုးသည်	တိုခိန်၊
၃၀။ နိုးသည်	ပူဂိန်
၃၁။ ခေါ်သည်	ရှင်
၃၂။ ပြောသည်	လာတ်း
၃၃။ ဆိုသည်	ဝါး/ရှင်
၃၄။ သိဆိုသည်	ရှင်ခါမ်း
၃၅။ မေးသည်	ထာမ်
၃၆။ ဖြေသည်	ဒဂး/တွပ်၊
၃၇။ ကြားသည်	ငိခိန်/ယိခိန်
၃၈။ ပေးသည်	ပခိန်/မိင်၊
၃၉။ ထူသည်	ကပ်
၄၀။ ရရှိသည်	လံး/ရှပ်.လံး
၄၁။ ရောင်းသည်	ခံ
၄၂။ ဝယ်သည်	သိုင့်
၄၃။ ဈေးဆစ်သည်	သိတ်း/သိတ်းဂါးခခိန်
၄၄။ နားလည်သည်	ပွင်,လှိုင်/ရှူးတီးပွင်၊
၄၅။ စာကျက်သည်	ကါခိန်,လိဂ်း/ကျါဂ်းလိဂ်း
၄၆။ ကြိုးစားသည်	ခတ်းလှိုင်
၄၇။ လေ့ကျင့်သည်	ယိုဂ်းကျါင့်
၄၈။ ထူးသည်(ခေါ်လျှင်)	ကိုင်/ဂိုင်/ခါခိန်

၄၉။ ပီသသည်	ဝီ,
၅၀။ ထူးခြားသည်	လၢင်,လံး
၅၁။ မှာသည်	ဆင်,
၅၂။ လိုက်သည်	ထွမ်း
၅၃။ လိုက်သည်(အမှီ)	လမ်း
၅၄။ အိပ်ရာပြင်သည်	မေးယုဒ
၅၅။ အိပ်ရာသိမ်းသည်	သိမ်းယုဒ/တူပ်.ယုဒ
၅၆။ အိပ်ရာထသည်	လုက်.ကွက်,ယုဒ
၅၇။ မျက်နှာသစ်သည်	သုန်းခေဒ
၅၈။ သွားတိုက်သည်	ပွတ်းခိပ်း/သိခိပ်း
၅၉။ ခေါင်းဖြီးသည်	ဝီဂွပ်
၆၀။ ဝတ်သည်(အင်္ကျီ)	ခေင်း (ခေင်းသိုဝ်း)
၆၁။ ဝတ်သည်(ဘောင်းဘီ)	ခေင်း (ခေင်းဂူခေ)
၆၂။ အဝတ်အစားလဲသည်	လံးခွပ်း/ထံ,ခွပ်း
၆၃။ ဖိနပ်စီးသည်	တိုဝ်းသွက်းတိခေ / တိုဝ်းခိပ်းတိခေ
၆၄။ ဖိနပ်ချွတ်သည်	ထွတ်,သွက်းတိခေ / ထွတ်,ခိပ်းတိခေ
၆၅။ ဦးထုပ်ဆောင်းသည်	တိုဝ်းမၢင်,ဂွပ်
၆၆။ ခါးပတ်,ပတ်သည်	ဂုတ်.သံ / ဂုတ်.သံဂိတ်း
၆၇။ တန်းစီသည်	ခပ်းထိပ်
၆၈။ ပြေးသည်	လီခေဒ/ပံး
၆၉။ ကစားသည်	ကီခေဒ/လီခေဒ/တေ,
၇၀။ ထွက်ပြေးသည်	ကွက်,ပံး
၇၁။ ရောက်သည်	ဟိပ်/ဂွတ်း/ထိုင်
၇၂။ ပြန်သည်	ခိုခေဒ/ပွက်း/ခိုဝ်း
၇၃။ လာလည်သည်	မုးလေ, /မုးကိပ်,
၇၄။ လမ်းလျှောက်သည်	ပံထၢင်း
၇၅။ လျှောက်လည်သည်	လေ, /ကိပ်,
၇၆။ ရေချိုးသည်	ကၢပ်,ခေမ်.
၇၇။ ခေါင်းလျှော်သည်	တၢးဂွပ်/သုက်းဂွပ်/လံးဂွပ်/သံ,ဂွပ်